

Iskra

21

Vesela šola

Kaj zapisati ob zares imenitnem osnovnošolskem življenju v nedeljo, 1. junija v naši stolpnici in sosednjem Cankarjevem domu? Morda najprej nekaj podatkov: vesela šola je letos postala polnoletna, saj šteje že osemnajst pomladi, Iskra pa je že sedmo leto njen generalni pokrovitelj v materialnem, zlasti pa ustvarjalno-pobudniškem smislu. Vesela šola je namreč svojevrstna in kar se da množična akcija za vključevanje pionirjev v znanost in znanje zunaj ozkih okvirov učnih programov. Zato ni nič čudnega, če se je te množične, ustvarjalno-tekmovalne akcije udeležilo kar 88.000 osnovnošolcev od tretjega do osmega razreda iz vse Slovenije, v finale pa se jih je uvrstilo kar 420 in, ki so prišli v Ljubljano iz vseh petinšestdesetih slovenskih občin, za spremstvo pa se jim je pridružil še kakih dvesto starejših, mentorjev in staršev.

Priprave na letošnje republiško tekmovanje v znanju iz vesele šole so seveda trajale vse leto in tudi to pot je treba dati vse priznanje organizatorjem, zlasti uredništvu Pionirskega lista in seveda tudi sponzorjem, da je veliki finale najmlajših v znanju potekal organizirano, tekoče in brez spodrseljave skupaj s slavnostnim začetkom tekmovanja vred v srednji dvorani Cankarjevega doma.

Seveda je tekmovanje v znanju potekalo tudi s področja naravoslovnih in matematično-fizikalnih ved, kar je potrebno še posebej poudariti, ker bo zagotovo iz vrst danes te naše najmlajše generacije prišla generacija bodočih tehniških strokovnjakov, ki jih bo Iskra potrebovala čedalje več in zato je nedeljsko tekmovanje v znanju iz vesele šole potekalo tudi pod Iskrinim geslom ob njeni štiridesetletnici: Znanje za prihodnja leta.

D. Ž.

Večja kvaliteta — višji osebni dohodki

Na minuli četrti seji predsedstva KOS SOZD Iskra, ki je bila 28. maja, so delegati obravnavali kadrovske predloge za nove samoupravne organe SOZD, analizirali osebne dohodke v SOZD Iskra in pregledali poročilo o kakovosti Iskre. Poleg tega so obravnavali uresničevanje sanacijskega načrta delovne organizacije Široka potrošnja in razpravljali o pripombah na zapisnik tretje seje predsedstva KOS, ki jih je dala Iskra Delta.

Na začetku seje je delegat Iskre Delte podal dopolnitve na zapisnik tretje seje predsedstva, ki po njegovem mnenju ni bil popoln. Člani predsedstva so zapisnik minule seje sprejeli tako, da so vnesli pripombo, da se delegat Delte ni strinjal z ugotovitvijo, da so bili moteni samoupravni procesi.

Poleg tega je delegat Delte podal pripombe na problematiko sprejemanja planskih dokumentov SOZD Iskra, ki so jih 23. maja sprejeli na izredni seji konference OOS DO Delta v Novi Gorici. Predsedstvo je pripombe sprejelo, kot prilogo zapisnika.

Predsedstvo je obravnavalo tudi kadrovske predloge za samoupravne organe SOZD in je delavskemu svetu predlagalo Igorja Grudna iz Široke potrošnje za predsednika delavskega sveta SOZD za naslednje mandatno obdobje, za podpredsednika pa Milana Osredkarja iz Invest Servisa. Člani predsedstva so pregledali tudi možne kandidate Odborov in komisij delavskega sveta in sprejeli predloge, ki naj bi jih delavski svet potrdil in sprejel.

Tajnik volilne komisije je prisotne seznanil z nekaterimi nepravilnimi postopki pri volitvah, kajti pri enem članu DS SOZD niso upoštevali dejstva, da je opravljal dela in naloge poslovnega organa TOZD, dva kandidata za SDK SOZD pa sta bila že dva mandata člana tega organa. Zato bodo izvedli nadomestne volitve.

V nadaljevanju je predsedstvo KOS ugotovilo določene neusklajenosti v SOZD Iskra med porastom dohodka in sredstev akumulacije ter deležem sredstev za osebne dohodke, saj je v letu 1985 kršilo panožni sporazum kar 27 temeljnih organizacij v Iskri. Zato je predsedstvo sprejelo sklepe, da naj vse sindikalne konference in OOS obravnavajo vzroke za kršitev, ki so od sredine do sredine različni. Od strokovnih služb in poslovnih organov pa naj za te obravnave zahtevajo ustrezne obrazložitve. Hkrati pa so člani menili, da bi morali pospešiti pripravo sprotne spremljanja osebnih dohodkov prek računalniškega sistema SOZD Iskra. V nadaljevanju je beseda tekla o glavnih problemih na področju kakovosti v Iskri, ki se nanašajo na padanje kakovosti Iskrinih izdelkov, premajhni izgradnji tehnološke kulture in nezainteresiranju poslovnih delavcev za to področje. Po razpravi je predsedstvo sprejelo sklepe, da je potrebno v vseh sindikalnih konferencah in OOS organizirati skupne sestanke poslovnih delavcev, strokovnih služb kakovosti in sindikalnih odborov, kjer bi se pogovorili o konkretnih problemih in pripravili programe za izboljšanje kakovosti. Poleg tega pa bi morali v vseh delovnih sredinah obuditi delo krožkov kvalitete.

Glede problematike delovne organizacije Široka potrošnja je član KPO SOZD Zoran Polič povedal, da so v zadnjem letu potekale različne aktivnosti za sanacijo delovne organizacije. Predvidena je reorganizacija DO ŠIPO v tri delovne organizacije, s tem, da so v TOZD Montaža Idrija že izvedli referendum o izločitvi iz ŠIPO in konstituiranju enovite delovne organizacije. Člani predsedstva KOS so menili, da je proces reorganizacije delovne organizacije eden izmed potrebnih ukrepov za celovito sanacijo in, da je treba nekatera vprašanja še strokovno razčistiti. Predvsem pa bi morali spoštovati dogovorjeni rok 30. junij kot zadnji rok za dokončno pripravo elaborata o reorganizaciji in sanaciji delovne organizacije. Predsedstvo KOS bo to problematiko v bodoče spremljalo, predvsem pa bo ocenilo predložene sanacijske ukrepe.

Ob koncu seje je predsednik KOS Avguštin Ciuha prisotne seznanil s predlogi komisije za nagrade in priznanja, ki je v dosedanjem delu uskladila predlog za DS SOZD. Predsedstvo pa je zadolžilo vse sindikalne konference, da zagotovijo čimširšo udeležbo na dnevu Iskre — dnevu borca.

V. Ž.

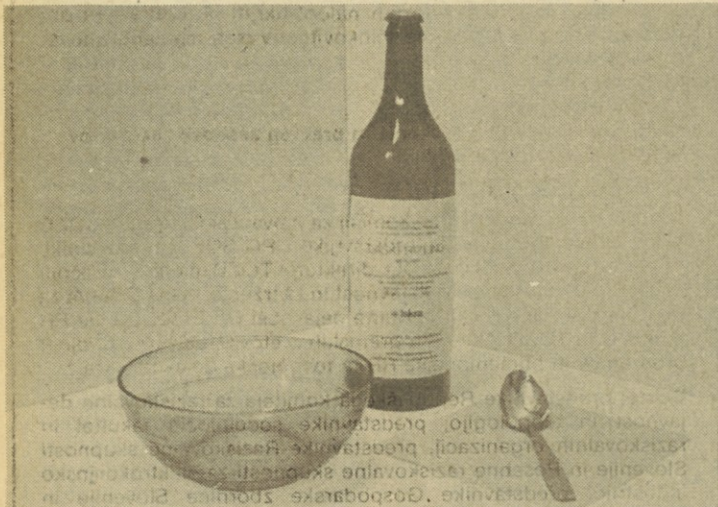
Prijave nad pričakovanji

Čeprav se prijavni rok, ko to pišemo, za udeležbo na dnevu Iskre in dnevu Borca v Kranju še ni iztekel, že dosedanje prijave udeležencev kažejo, da se letošnjega jubilejnega iskrinega slavlja udeležilo nadpovprečno število Iskrašev z družinami. Tako beležijo v načrtno kranjskih delovnih organizacijah, ki so letos tudi organizatorice dneva Iskre, skoraj 100% udeležbo. Zanimivo je, da se bo

letošnje prireditve ob štiridesetletnici Iskre udeležilo tudi izjemno visoko število Iskrinih upokoјencev, kar kaže na njihovo pripadnost in privrženost Iskri pa tudi stik Iskre za njih.

Iz ostalih Iskrinih delovnih organizacij pa je doslej prišlo prijav za več kot 50% njihovih članov, kar jasno kaže, da bo bilanca prijav ob zaključku zagotovo rekordna.

Sicer pa obsežne priprave na praznovanje 28. junija v Kranju potekajo normalno in o vsem vas bomo podrobneje seznanjali in obveščali še v naslednjih številkah našega glasila.

Takšna bo letošnja vsebina tradicionalnega »paketa«.

18. republiško tekmovanje v znanju iz vesele šole

V srednji dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani so se v nedeljo, 1. junija, zbrali pionirji-finalisti na 18. republiško tekmovanje v znanju iz vesele šole. Kar 420 jih je prišlo z 200 mentorji in starši iz vse Slovenije, da bi se pomerili v znanju, ki so si ga nabrali v šoli.

Na uvodni prireditvi je prvi spregovoril glavni urednik Pionirskega lista, organizatorja Vesele šole, Valter Samide, ki je zaželel tekmovalcem kar se da čim več uspeha pri trtju tekmovalnih orehov, za njim pa je v imenu glavnega pokrovitelja SOZD Iskra spregovoril Miloš Kobe, ki je dejal:

»Spet me je doletela prijetna dolžnost, da vas v imenu glavnega pokrovitelja Vesele šole, SOZD Iskra, prav prisrčno pozdravim in vam vsem zaželim čim boljši uspeh v današnjem tekmovanju. Letošnje leto je za Iskro še posebej pomembno, saj poteka 40 let, odkar so inženirji in tehniki iz partizanskih radijskih delavnic 99 d v Kranju ustanovili Iskro. Ta je hitro rastla ter širila in poglobljala svoje proizvodne programe, tako da danes šteje skoraj 35.000 zaposlenih, ki obvladujejo najsodobnejše tehnologije mikroelektronike, računalništva, telekomunikacije, avtomatizacije in robotike. Iskra danes izvažava v večino dežel sveta več kot tretjino svoje proizvodnje.

Vsi mladi, ki v želji za znanjem sodelujete v tem tekmovanju veste, da danes tehnološki napredek, ki je v vsem svetu, še posebej na področju elektronike izjemno hiter, terja od vseh nas vsak dan vedno znova in vedno več znanja. Znanje fizike, kemije, matematike, naravoslovja, zgodovine, zemljepisa, gospodarskih in drugih ved pa tudi obvladovanje tujih jezikov in ne nazadnje domačega slovenskega jezika, pri katerem smo že nedopustno površni. Elektronika, informatika in druga sodobna obetavna področja potrebujejo zato predvsem mlade ljudi, prizadevne ustvarjalne in polne novih idej. Tudi Iskra računa na vas in vam podobne, da si boste še nadalje pridobivali nova znanja, z njimi pa pomagali Iskri in vsej naši družbeni skupnosti uresničiti visoko zastavljene razvojne cilje. Ti cilji pa so naša odprtost v svet in enakopravno tekmovanje z njim tudi na področju visokih tehnologij in znanja, ki je edina podlaga za boljše življenje v svetu prihodnosti. Zato si je Iskra ob 40-letnici tudi zastavila geslo ZNANJE ZA PRIHODNJA LETA. Prepričan sem, da boste tudi vi in vaša generacija potrdili veljavnost tega gesla.«

Ob koncu je mlade udeležence tekmovanja pozdravil še direktor Zavoda za šolstvo SRS Peter Winkler.

Sledil je kratek kulturni program, v katerem je zaplesala plesna skupina Aruba, nastopila pa sta tudi karikaturni Božo Kos in njegov lutkarski junak Pepe Napak, nakar se je začelo zaresno tekmovanje.

D. Ž.

SOZD Iskra vas vabi na
9. interno posvetovanje
o problematiki razvojno-inovacijske dejavnosti v Iskri

Vodilna tema: Povečanje učinkovitosti v programsko-proizvodnih skupinah Iskre

Posvetovanje bo v četrtek, **12. junija 1986**, s pričetkom **ob 8.15**, v veliki dvorani **PPC Iskre**, v Ljubljani, Trg revolucije 3.

Program

8.15 1. otvoritev posvetovanja

1. 1. uvodna beseda predsednika KPO SOZD Iskra Borisa Lasiča
1. 2. podelitev inovacijskih nagrad Iskre (predsednik DS SOZD Iskra in predsednik komisije za inovacijske nagrade Iskre)

9.15 2. povečanje učinkovitosti v programsko-proizvodnih skupinah Iskre

2.1. Rado Faleskini: Možnosti za povečanje učinkovitosti v posameznih fazah inovacijskega procesa:

Zaradi nujno potrebnega rentabilnega izvoza na najzahtevnejša tržišča moramo čim prej posodobiti naše proizvode in tehnologije. Zato mora ves inovacijski proces postati bolj učinkovit, predvsem pa bolj hiter. To lahko dosežemo s čim bolj sočasnim potekom različnih faz inovacijskega procesa s projektnim pristopom. Učinkovitost in hitrost je možno povečati prav v vseh fazah, od pridobivanja in evalucije idej, prek RR dejavnosti, tehnološke priprave in investiranja proizvodnje, do trženja, oz. inženiringa. V vseh fazah je treba stremeti k čim večji koncentraciji in mobilnosti vseh virov, kadrov, financ ipd., ki so največkrat omejitveni dejavniki. Zaradi tega je neobhodno potrebno sodelovanje, tako med OZD v Iskri, kot med Iskro in drugimi OZD, doma in v tujini.

2.2. vizija povečanja tržne učinkovitosti v posameznih programsko-proizvodnih skupinah Iskre in vloga razvojnih enot pri tem:

2.2.1. Jože Šurc: za področje komponent in gradnikov sistemov in naprav,

2.2.2. Robert Žerjal: za področje gradnikov in naprav splošne rabe,

2.2.3. Peter Kobal: za področje tehnološko-razvojne opreme,

2.2.4. Rudi Pirč: za področje sistemov in naprav procesne in industrijske elektronike,

2.2.5. Janez Štrubej: za področje računalniških sistemov,

2.2.6. Vito Osojnik: za področje sistemov in naprav integrirane teleinformatike:

Izhajajoč iz sedanjega programskega, proizvodno-tehnološkega, tržnega in kadrovskega stanja na posameznih programsko-proizvodnih področjih v Iskri, moramo nenehno in zelo tesno slediti razvoju v svetu ter posodabljalati sedanje izvozne programe in proizvodne ter druge tehnologije, da se obdržimo in povečamo delež na mednarodnih tržiščih. Hkrati pa moramo s hitrim izboljševanjem kadrovske strukture vseh delavcev v Iskri ustvarjati pogoje, da že v tem srednjeročnem obdobju začnemo proizvajati izdelke zahtevnejše tehnološke ravni in večje kompleksnosti. To ter sprotna selekcija in zaokroževanje programov bo prineslo tudi večjo akumulativnost.

To so strateški projekti SOZD Iskra, za katere so v pripravi predprojekti in katerih groba zamisel izvajanja bo podana v referatih. Ob tem bodo podane tudi glavne naloge, ki naj bi jih izvedla razvojno-raziskovalna, oz. širša inovacijska sfera ter zagotovitev možnosti za uresničevanje teh nalog, hkrati pa tudi s tem povezani predlogi za povečanje učinkovitosti v vseh segmentih inovacijskega procesa.

11.30 odmor

12.00 3. razprava

13.45 4. povzetek posvetovanja in predlog zasnove zaključkov

14.00 zaključek posvetovanja

K udeležbi vabimo:

Iskraše: nagrajene in člane komisij za inovacijske nagrade SOZD Iskra, člane KPO SOZD, predstavnike DPO SOZD, predsednike KPO, oz. glavne direktorje DO, direktorje TOZD, člane Področnih kolegijev za raziskovalno dejavnost in za trženje, člane Odbora za razvojni program in raziskovalno dejavnost DS SOZD, vodje RR enot DO in TOZD, člane Programskih svetov strateških razvojnih programov in pomembnejše RR in tehnološke delavce Iskre.

Goste: predstavnike Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, predstavnike sodelujočih fakultet in raziskovalnih organizacij, predstavnike Raziskovalne skupnosti Slovenije in Posebne raziskovalne skupnosti za elektrokovinsko industrijo, predstavnike Gospodarske zbornice Slovenije in Splošnega združenja elektroindustrije.

Pojasnila k stališčem DPO DO Delta

Družbenopolitične organizacije DO Iskra Delta so v Glasilu Iskra (št. 19 z dne 26. 5. 1986) objavile stališča glede sprejemanja planskih dokumentov na 11. zasedanju DS SOZD z dne 22. 4. 1986. Ker terjajo nekatera izmed teh stališč odgovore vodstva SOZD Iskra in nekaterih DO skupnega pomena, smo se odločili za skupen odgovor. Pričujoči odgovor sta sprejela razširjeni poslovodni kolegij SOZD Iskra in predsedstvo KOS SOZD Iskra in predstavlja tako ožji seštevek in zliv mnenj in ugotovitev, ki so jih ugotovili v razpravah na poslovodnih, samoupravnih in družbenopolitičnih organih SOZD po 11. zasedanju DS SOZD.

I.

S pripravami na sprejem srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—1990 smo v Iskri pričeli v juniju 1984, ko je DS SOZD Iskra sprejel s sklepom št. 5 tč. 3 sklep o pripravi srednjeročnega plana 1986—90 in program aktivnosti pri pripravi srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—90 z nalogami in izvajalci nalog. Pravni temelj za celotno plansko aktivnost so bili*ustrezna zakonodaja s tega področja in samoupravni akti SOZD Iskra.

Po določbah Iskrinih samoupravnih aktov in sprejete metodologije je postopek priprav na sprejemanja planskih dokumentov dvofazen in sicer: — strokovna priprava in strokovno usklajevanje (vključno KPO SOZD in področni kolegij ter kolegij glavnih direktorjev DO SOZD) in samoupravno usklajevanje na odboru DS SOZD za usklajevanje letnega programa SOZD Iskra, kamor delegirajo naše DO po enega delegata. Odbor za samoupravno usklajevanje je bil konstituiran z ugotovitvenim sklepom št. 116/1 na 9. zasedanju DS SOZD dne 21. 11. 1985.

Analiza razvojnih možnosti je pripravljena in usklajena po gornjem postopku ter sprejeta na 9. zasedanju DS SOZD dne 21. 11. 1986. s sklepom št. 118.

V nadaljnjem postopku so bili, na podlagi usklajenih sprejetih elementov pripravljeni osnutki srednjeročnega plana, SaS o izvajanju srednjeročnega plana in letnega programa za leto 1986.

Upoštevanje navedeni postopek, sta se postopek strokovne priprave in usklajevanja planskih aktov zaključila na skupni seji kolegija glavnih direktorjev DO in članov področnega kolegija za ekonomiko dne 7. 2. 1986

Odbor za samoupravno usklajevanje letnega programa SOZD Iskra je na 4. seji dne 28. 2. 1986 dal v 14-dnevno javno razpravo osnutke planskih dokumentov (srednjeročni plan, SaS o izvajanju srednjeročnega plana, letni program dela za leto 1986 in plan Iskra 2000)

Odbor je nato na 5. seji dne 19. 3. 1986 uskladih prispelne pripombe. Neusklajeni sta ostali samo pripombi DO Elektrozveze na 8. člen sporazuma in DO CEO na financiranje tehnološke izpostave Iskra Electronics v St. Clari, Kalifornija (ZDA).

Vsebinskih pripomb DO Delta v fazi samoupravnega usklajevanja planskih dokumentov ni bilo.

Tako usklajene planske dokumente je odbor posredoval DS SOZD v nadaljnji postopek na 11. zasedanju DS SOZD Iskra dne 22. 4. 1986.

V okviru priprav na 11. zasedanje DS SOZD so gradivo obravnavali tudi na področnem kolegiju sekretarjev DO in predsedstvu KOS SOZD Iskra; kolegija sekretarjev se predstavnik DO Iskra Delte ni udeležil, na predsedstvu KOS pa na predložene predloge planskih aktov ni bilo vsebinskih pripomb, čeprav je delegat DO Delte opozoril na to, da obstajajo nekatera odprta vprašanja, ni pa povedal katera.

Na 11. zasedanju DS SOZD Iskra je delegat Iskra Delte Sašo Majcen predložil nepodpisan dopis z dne 18. 4. 1986, ki se glasi:

»V zvezi s sprejemanjem planskih dokumentov samoupravnega sporazuma o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1980—1990 na področju dejavnosti skupnega pomena, Srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—1990, Letnega programa SOZD Iskra za leto 1986 in Dolgoročnega plana Iskra 2000, Iskra Delta zavzema naslednje stališče:

Glede na to, da je delavski svet Iskre Delte na svoji redni 17. seji, dne 5. 3. 1986 uvedel postopek za spremembo samoupravnega sporazuma o upravljanju podjetij v tujini ter s tem povezano spremembo samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Iskra ter stališča družbenopolitičnih organizacij v Iskri Delti, da se Iskra Commerce, oz. zunanja trgovina v Iskri konstituirajo po 403. členu Zakona o združenem delu, kot delovna organizacija skupnega pomena, Iskra Delta meni, da predloženega gradiva

planskih dokumentov ne more sprejeti, niti podpreti postopka sprejemanja aktov«.

Zaradi zagotovitve kontinuitete poslovanja SOZD Iskra je DS SOZD Iskra po neuspelem glasovanju o sprejemu planskih aktov po delegacijah (proti je bila samo delegacija DO Iskra Delte, delegacija Srednje šole, ki sicer ni bila prisotna na seji DS SOZD, pa je naknadno dala pismo soglasje), v skladu z 2. odstavkom 77. člena in 79. člena republiškega zakona o planiranju, v nadaljevanju z glasovi vseh delegacij DO z izjemo delegacije DO Iskra Delta, sprejel začasni letni, srednjeročni in dolgoročni plan SOZD Iskra. Predlog SaS o izvajanju srednjeročnega plana pa ni bil določen, ker ni dosegel zahtevane 2/3 večine vseh delegatov DS kot predvideva 71. člen SaS o združevanju v SOZD Iskra. Glede na to, da veljavni zvezni zakon o planiranju za sprejem planskih aktov ne predvideva konseknza, je bilo v danem primeru nujno uporabiti določbe veljavnega republiškega zakona. Takšen je tudi sklep DS, ki v svojem drugem delu opredeljuje, da se o nastalem položaju obvesti pristojno občinsko skupščino in družbenega pravobranilca samoupravljanja.

SaS o združevanju v SOZD Iskra predvideva v 112. členu usklajevalni postopek, vendar v predmetni zadevi DS takšnega postopka ni sprejel glede na dejstvo, da pripombe DO Iskra Delta ne zadevajo vsebine planskih dokumentov. Toliko o samem postopku sprejemanja planskih dokumentov.

Iz zgoraj navedenega je zlasti mogoče zaključiti, da je usklajevanje vseh planskih dokumentov potekalo v skladu z našimi samoupravnimi akti in to toliko časa, da so lahko vse delovne organizacije, ki sodelujejo pri sprejemanju teh planskih dokumentov, te akte tudi obravnavale, svoje delegacije pa pooblastile za glasovanje na DS SOZD. V omenjenih stališčih družbenopolitične organizacije DO Iskra Delta sprašujejo, odkod takšna ostrina na DS SOZD Iskra. Jasno je treba povedati, da so ostale delegacije, ki zastopajo 33.000 delavcev, dale soglasje na vse planske dokumente, in da, kakor je razvidno iz dopisa Iskra Delta z dne 18. 4. 1986, pripombe Iskra Delte niso povezane s sprejemanjem planskih dokumentov, temveč s sprejemanjem samoupravnih sporazumov, tako samoupravnega sporazuma o upravljanju podjetij v tujini ter sprememb SaS o združevanju v SOZD Iskra, kar je seveda čisto nekaj drugega. Razumljivo je, da je vedno moč dati pobude za spremembo samoupravnih sporazumov, za katere pa so seveda potrebni ustrezni postopki. Če pri spremembi teh samoupravnih sporazumov pride do sprememb tudi planskih dokumentov, je nujno potrebno tudi sprejeti planske dokumente. Opozoriti je treba, da je bilo pripravljeno za DS pod tč. 12. pojasnilo, kar je razvidno pod »vprašanjem delegatov« da se pripravlja pobuda za uvedbo postopka za spremembo samoupravnih splošnih aktov SOZD Iskra in to na predlog DO Iskra Delta. Tako rekoč smo torej že pred začetkom postopkov spremembe omenjenih aktov. Vsem delegacijam je bilo jasno, da ni nobenih razlogov, da delegacija DO Delte ne bi sprejela planskih dokumentov.

Nadalje bi bilo umestno opozoriti, da pri tč. »pristop DO Iskra Servis v SOZD Iskra« ni bilo ostalim delegatom razumljivo nasprotovanje delegacije DO Iskra Delta, ker je na enem izmed prejšnjih zasedanj Deltina delegacija glasovala za reorganizacijo DO Iskra Commerce, v okviru katere se je organizirala dotedanja TOZD Iskra Servis v enovito DO Iskra Servis. Poleg tega je bilo delegaciji Iskra Delte pojasnjeno, da se servisne dejavnosti ne more v skladu z zakonom o združenem delu organizirati v smislu čl. 403. ZZZ, kar je tudi mnenje registrskih sodišč; prav tako pa tudi SaS o izvajanju srednjeročnega plana v SOZD Iskra s področja dejavnosti skupnega pomena za obdobje 1986—1990, ki so ga za to zasedanje delavskega sveta pripravljali kot predlog in ki naj bi ga potem sprejeli DS DO, dopuščajo možnost lastnega servisiranja DO Iskra Delte, kar že sedaj v celoti opravlja.

Prav tako ni bilo razumljivo nasprotovanje DO Delte predlogu dopolnitve sklepa o ustanovitvi firme IDC v Avstriji, kjer so pri tej dopolnitvi v predhodnem postopku sodelovali tudi predstavniki Iskre Delte in tudi sami predlagali to dopolnitev.

Delegati delavskega sveta SOZD Iskra so se zavedali, da ima vsak delegat svobodno pravico glasovanja, vendar je pri tem glasovanju, s katerim suspendira sprejem dolgoročnih aktov, ki jih ostali sprejemajo, vsekakor korektno, da bi navedel opravičljive razloge, česar pa v danem primeru vsekakor ni bilo storjeno, ter je zaradi tega potem prišlo do uporabe člena 116. SaS o združevanju v SOZD Iskra ter sklepom, da se o zadevi obvesti družbenega pravobranilca samoupravljanja, ker je tudi po zakonitih predpisih obvezno obvestiti občinsko skupščino Bežigrad, kjer ima DO Iskra Delta svoj sedež.

Glede konkretnih pojavov, ki so omenjeni v navedenih stališčih, pa je treba pojasniti zlasti sledeče pojave:

Poslovanje vseh DO v sestavi Iskre redno spremljajmo v okviru štiriletnih in letnih poročil zlasti pa med njimi tiste organizacije, kjer ugotavljamo izgube in tudi ustrezno ukrepamo. V teh poročilih še sproti opozarjamo na negativno gibanje v razvoju posameznih organizacij združenega dela kot n. pr. na pretirano gospodarjenje s fiktivnim dohodkom,

vprašanje izvoza, uvoza, finančne politike in še vrste drugih poslovnih zadev ter tudi ta poročila redno obravnavajo na kolegiju glavnih direktorjev DO v SOZD Iskra.

V Iskri imamo dva pomembnejša mehanizma za podporo prioritarnim programom. Omenjena mehanizma sta:

- Združevanje dela investicijskih sredstev TOZD na nivoju SOZD za podporo pomembnejšim investicijskim projektom. Obseg tega združevanja je v letih 1981 do 1985 znašal od 18 do 25% investicijskih sredstev (amortizacije in akumulacije), ki so jih ustvarile TOZD.
- Združevanje dela razvojnih sredstev TOZD za izvajanje nalog v okviru plansko določenih strateških razvojnih programov. Obseg tega združevanja je znašal v letih 1981 do 1985 od 2,5% do 6,7% sredstev porabljenih za raziskave in razvoj v Iskrinih TOZD. Konkretno je bilo v letu 1985 za RR v Iskri porabljenih 17.064 mio din, od tega je bilo na nivoju SOZD porabljenih 603 mio din ali 3,54%

Pri odobranju porabe združenih sredstev sodelujejo vse DO po načelu konsensa.

Načelo konsensa naj bi zagotovilo realizacijo interesov vsake članice SOZD. Žal pa so interesi pogosto kolizijski, kar se odraža v tem, da vse DO pričakujejo, da bodo dobile nazaj najmanj toliko kot so v določenem obdobju združile, čeprav se s temi sredstvi ne gospodari kot z odtujenimi sredstvi, temveč kot s sovlaganji. Izvedbeno to pomeni, da imajo vsi programi približno isto prednost pri investicijah, oziroma, da prihaja v poštev vsak program za združena sredstva.

Edini pomemben primer sovlaganja za prestrukturiranje v preteklem srednjeročnem obdobju je bila Mikroelektronika, pa tudi tu ni bilo združenih dovolj sredstev, da bi plan v celoti uresničili.

Pri razvojnih programih, kjer gre za mnogo manjša sredstva, so bila vložena sredstva v mikroelektroniko, računalništvo in druge pomembne strateške programe, vendar je bilo združenih sredstev v absolutnem znesku pa tudi relativno malo v primerjavi s celotnim denarjem, ki ga v Iskri potrebujemo za RR.

Sodimo, da je povezovanje za podporo prioritarnim programom v postopku priprave planov in sporazumov interesno in da obseg podpore ustreza spoznanim interesom v TOZD Iskere.

Izgube v inomežih se izkazujejo takrat, kadar nastanejo v skladu s predpisi posameznih držav. Kar zadeva Iskra Electronics Inc., je bila izguba in sanacijski program obravnavan na vseh poslovnih in samoupravnih strukturah v Iskri.

V sanacijskem programu je bila odkrita prikazana vsa problematika v zvezi s to firmo kot tudi kronologija in ekzaktnost pri ugotavljanju izgube. V Iskra Commerce v Sektorju za spremljanje in analiziranje Iskrinih ino-firm je bilo storjeno vse, da bi bile izgube in negativni trendi ugotovljeni pravočasno, rezultati ino-firm pa prikazani točno. Pri tem nam v mnogi meri pomagajo računalniško izvedene analize in možnosti, ki temeljijo na zasnovi računalniško povezane inomeže z Iskra Commerce.

Iskra Commerce pripravlja za vse Iskrine enote v inozemstvu poslovna poročila. V obdobju zadnjih dveh let je Iskra Commerce vložil več naporov v to, da bi metodološko poenotil planiranje in spremljanje rezultatov za vsako Ino enoto in spremljanje rezultatov poslovanja. V lanskem letu smo v tem smislu uspeli pripraviti računalniško aplikacijo za spremljanje Ino enot, ki jo je obravnaval tudi poslovni svet za vodenje Iskrine Ino mreže.

Iskra Commerce opravlja za proizvodne DO tržne aktivnosti v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljih plana SOZD Iskra ter na podlagi vsakoletnih dogovorov med Iskra Commerce in proizvodnimi DO. Pri tem je potrebno poudariti, da smo doslej z večino DO znali uskladiti medsebojne obveznosti in odgovornosti.

V primeru Iskra Delta je problem nekoliko specifičen in to iz več razlogov:

- Iskra Delta gradi lastno predstavniško mrežo v Jugoslaviji in je zato razumljivo, da je njen strošek za pokrivanje lastne mreže in delnega pokrivanja stroškov skupne Iskrine mreže zelo velik.
- Iskra Delta se tudi v zadostni meri ne vključuje v aktivnosti pri razvoju skupne Iskrine Ino mreže, kar vodi k temu, da so stroški Iskre Delt pri osvajanju inozemskih trgov večji kot bi lahko bili ob bolj usklajenem delovanju.
- Iskra Delta se tudi ne poslužuje nekaterih skupnih dejavnosti, ki so v Iskri dogovorjene, temveč v celoti razvija lastne kapacitete. Takšen primer so marketinške raziskave in komuniciranje. Iz tega sledi, da bi kazalo opraviti natančnejšo analizo stroškov tržne dejavnosti v DO Iskra Delta.

Glede trditve, da Iskra Commerce izdaja Iskri Delti nezakonite fakture, nismo mogli ugotoviti takšnega primera. Normalno bi bilo, da bi se vsaka nezakonita faktura takoj zavrnila. Trditev bi bilo potrebno raziskati.

Nepravilnosti pri prenosu in registraciji pravic industrijske lastnine nismo mogli ugotoviti.

V SOZD Iskra se s prenosom industrijske lastnine poleg proizvodnih DO ukvarja še posebna služba za industrijsko lastnino, ki je v DO Iskra ZORIN. Iskra Commerce je s svojo dejavnostjo višjih oblik gospodarskega sodelovanja in pravno službo pri nekaterih poslih tudi vključena v izvajanje posameznih nalog. Doslej nismo dobili konkretnih pripomb na nepravilnosti pri izvajanju posameznih poslov prenosa pravic industrijske lastnine.

Kar zadeva premalo argumentirane nakupe licenc (ITT — Bell) je potrebno ugotoviti, da so te odločitve v pristojnosti posameznih DO. Res

pa je, da bo potrebno večje nakupe licenc spremljati po predhodni razpravi v celotni Iskri.

DS SOZD Iskra je na svoji seji 21. 1. 1984 sprejel sklep, ki je formuliran v 6. točkah, s katerimi se izdaja pooblastilo, da se s firmo Mc Kinsey and Co sklene ustrezen sporazum. Firma Mc Kinsey naj bi v svoji analizi obravnavala predvsem naslednja vprašanja:

- analizo prodajne organizacije
- branzne primerjave s konkurenco
- analizo ključnih trgov
- analizo ključnih proizvajalcev
- analizo kritičnih presečišč
- metode za uvajanje novih izdelkov

Končni rezultat tega dela naj bi bilo poročilo — analiza Iskre s poudarkom na izvoznem trženju.

Iskra je sklenila s firmo Mc Kinsey ustrežno pogodbo, kateri je Mc Kinsey prevzel prej naštete obveznosti, Iskra pa obveznost, da bo za to izvršila plačilo v skladu s tedaj veljavnim cenikom firma Mc Kinsey.

Želimo opozoriti, da je firma Mc Kinsey vodilna v svetu na tem področju in da so honorarji njihovih sodelavcev ustrezno visoki. Že samo dejstvo, da je bila angažirana firma Mc Kinsey, implicira tudi ustrezno visoko raven plačila.

V decembru 1984 je DS SOZD Iskra sprejel poročilo o delu na projektu Iskra 2000 Mc Kinsey od skupine Iskrinih delavcev, ki je trajno delala skupaj s strokovnjaki Mc Kinsey na tem projektu. Upošteva dejstvo, da je DS SOZD sprejel poročilo o delu brez zadržkov, potrjuje, da je bilo delo opravljeno v skladu s pričakovani in v obsegu, ki ga je naročnik imel v mislih, ko je pogodbo sklepal. Zaradi tega si ne znamo interpretirati pripomb DO Iskra Delta, da rezultat ni zadovoljiv, ker le-ta zanika predhodni sklep DS SOZD. Pripomnimo naj, da je na istem zasedanju DS pooblastil poslovodni organ SOZD za nadaljevanje dogovorov s firmo Mc Kinsey za nadaljevanje II. faze projekta 2000 Mc Kinsey, kar ponovno potrjuje že preje izrečeno mnenje, da je bilo delo v I. fazi ocenjeno kot kakovostno.

Vodstvo Iskre je v teku leta 1985 in 1986 izdelalo precej konkretnih predlogov v zvezi z reorganizacijo SOZD. Naj spomnimo le nekatere — pripravljena so bila izhodišča za Poreč, izhodišča za fazo I. reorganizacije, ki so potem bila oblikovana v Smercnah, ki jih je potrdil DS SOZD, izhodišča za fazo II. in III., ki so bila obravnavana in potrjena na Poslovnem kolegiju SOZD, kakor tudi Temeljna izhodišča reintegracije SOZD Iskra faza III in pa Macro koncept trženja v Iskri, poleg tega so bila elaborirana še izhodišča za upravljanje, vodenje in nadzor Iskrine Ino mreže ter skupaj z DO oblikovana in usklajena stališča skupine za analizo dejavnosti skupnega pomena v SOZD Iskra. Prav tako je bila izdelana metodologija oblikovanja programskih skupin in način njihovega povezovanja s cilji SOZD Iskra, generiran standardni seznam izdelčnih skupin, kakor tudi poskusna razvrstitev po programskih skupinah.

To so samo nekateri izmed dokumentov, s katerimi je vodstvo Iskre v zadnjem času, poleg ustnih razprav, izrazilo svoja stališča v zvezi z organiziranostjo.

Težko je seveda vse to pojasniti v kratki pisni obliki, marsikatera stvar pa se da še dodatno pojasniti z razgovori ali pa z razpravami v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih in poslovnih organih, kar smo v tem obdobju tudi redno izvajali.

Za zaključek smo ugotovili, da predstavljajo sprejeti samoupravni sporazumi SOZD osnovo urejanja odnosov v SOZD ter jih moramo do njihove spremembe tudi spoštovati. To je temelj vsakega pravnega sistema in reda na katerega zlasti sedaj opozarjajo tako »Kritična analiza delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja«, kot tudi kongresni dokumenti ZK in ostalih družbenopolitičnih organizacij. Pri tem pa ima vsak delavec v SOZD Iskra pravico, da daje pobude za spremembe teh samoupravnih aktov v okviru postopkov, ki so predpisani.

Gotovo se je potrebno strinjati z nekaterimi pobudami delavcev DO Iskra Delta za spremembe samoupravnih splošnih aktov SOZD. Na to opozarjajo tudi samoupravni organi in predvsem organi družbenopolitičnih organizacij SOZD Iskra v svojih ocenah stanja v SOZD že nekaj let. Vendar se moramo zavedati, da so procesi sprememb osnovnih samoupravnih aktov SOZD strokovno in politično zahtevni in terjajo poglobljene strokovne analize in demokratične procese, dogovarjanja in usklajevanja različnih interesov. Dokler pa teh sprememb ni, se je treba držati veljavnih samoupravnih aktov. Tudi časovno je treba pristiskati na spremembe, opredeli roke za spremembe, poklicati na odgovornost, če se stvari ne opravljajo v zastavljenih rokih, vendar naj vse to poteka v okviru pravih, ki so jih sprejeli delavci celotne Iskre. Mišljenja smo, da se bo za te probleme, ki jih navajajo delavci DO Iskra Delt, našla rešitev, saj je to v njihovo korist, kot v korist vseh ostalih delavcev v Iskri.

Razširjeni KPO SOZD Iskra:

Boris LASIČ	Ivan CVAR	predsedstvo KOS SOZD
Pavle GANTAR	Janez VIPOTNIK	za Avguštin CIUHA
Ilija MEDIČ	Marjan DVORAČEK	Predsednik DS SOZD
Aleksander MIHEV	Fašo ŠKOPAC	Janez KERN
Miloš KOBE	Marjan TROJAR	Predsednik SDK SOZD
Ivo BANIČ	Jasto MARCON	Jože ČEBELA

Za prihodnost najmlajše TOZD

Tokrat so predstavniki družbenopolitičnih organizacij, vodstva SOZD, ter DO obiskali najmlajšo in tudi eno izmed najmanjših temeljnih organizacij DO Elementi — Industrijsko elektroniko v Kostanjevici. Začetki poslovanja tega kolektiva so bili več kot skromni. V kostanjeviškem gradu je leta 1976 peščica delavcev začela s proizvodnjo elementov kot dislocirana enota TOZD uporabnih elementov Šentjernej. Leta 1980 je prišlo do delitve na tri temeljne organizacije, HIPOT, UPORI in INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA. Investicijska združena sredstva so zadoščala za zgraditev nove tovarne v Kostanjevici, zaradi takratnih restrikcij pri uvozu, pa so ostali brez potrebne uvozne opreme. Pretežni del proizvodnje je zato potekal ročno, postopoma pa so z lastnim znanjem uspeli skonstruirati vrsto strojev, katerih večina pa danes ne ustreza več zahtevam proizvodnje za svetovni trg.

Osnovnega namena s katerim je bila tovarna ustanovljena — višje oblika predelave elementov — niso uspeli v celoti uresničiti in to zaradi vrste okoliščin, od nezadovoljive kadrovske in strojne opremljenosti do previsokih cen vhodnih surovin in polizdelkov. V preteklih letih so velik del proizvodnje namenili širokopotrošnemu programu (sestavni deli za kasetofone, regulatorji za šivalne stroje in sesalce, svetlobni regulatorji, vtičnice, šolski

program, ipd.), kar pa je zaradi upadanja splošne kupne moči privedlo do pomanjkanja naročil in tudi do večje krize poslovanja v preteklem letu. K temu so pripomogle tudi visoke cene uvoznih materialov in obresti. Skupaj s strokovnjaki delovne organizacije so rešitve iskali najprej v povečanju uslug oziroma predelavi za nekatere Iskrine tovarne in tudi zunanje naročnike. Ta del programa so kakovostno razvili in izpopolnili do take

mere, da jim je tudi v prihodnosti zagotovljeno trajno sodelovanje z nekaterimi poslovnimi partnerji in seveda tudi dohodek.

30% kapacitet zapolnjujejo z uslugami, ki jih opravljajo za sosednjo temeljno organizacijo HIPOT. Z ISKRO ISEZ so podpisali petletno pogodbo o višjih oblikah sode-

lovanja, trenutno delajo na modelu 19-200. S kvaliteto povsem zadovoljujejo zahtevnega naročnika. Za Delto teče poskusna serija napajalnikov za PARTNER, ki prav tako pomeni osnovo nadaljnje trajne poslovne povezave. ISKRA Avtomatika pa naroča večje serije enot za prenos informacij po energetskih vodih.

Zaenkrat so obdržali tudi najuspešnejše segmente svojega širokopotrošnega programa.

Poglavitna dejavnost, ki jim bo zagotovila prihodnost pa je program žičnih uporov in to nove, sodobnejše, izpopolnjene izvedbe, ki so se je lotili domači razvojniki. Lani so izdelali prve poskusne serije in celotno količino 615000 kosov že uspeli prodati na zahodno tržišče. Letos še izboljšujejo kakovost in v petih mesecih so izvozili že 655000 kosov, do konca leta pa se bo številka povečala na 3,7 mio kosov. Letošnji poslovni rezultati 186-članskega kolektiva so vzpodbudni. V petih mesecih so uspeli iztržiti 52 S milijard celotnega prihodka (lani v celem letu 67 S milijard) in zatrjujejo, da povečanje ne gre povsem na račun inflacije. Predvsem je to zasluga kvalitete, s katero so uspeli prepričati kupce in preskrbeti naročila tudi za naprej. Lanskoletna kriza se torej ne bo ponovila, so se strinjali gostje, tudi potem ko so poslušali zagotovila s strani predstavnikov

Obiska so se udeležili:

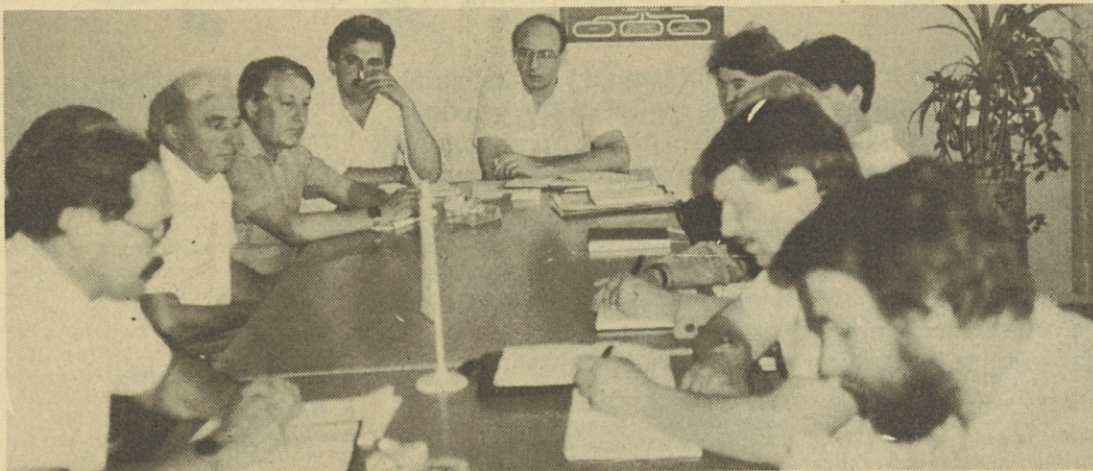
Iz SOZD: Avguštin CIUHA, predsednik KOS; Miloš PAVLICA, sekretar DPO; Ivo BANIČ, član KPO; Tone OROŽIM, predsednik aktiva ZB

Iz DO: Jože ŠURC, v. d. predsednika KPO

Iz TOZD: Franc GLINŠEK, predsednik DS; Andreja KLAŠEVEC, namestnica preds. OOSMS; Anton BIZJAK, predsednik OOSZ; Bogdan RAČIČ, sekretar OOSK; Peter LUŠTEK, direktor; Ruža JEREB, vodja računovodstva; Anton GUBENŠEK, vodja GPS; Rado ŠTENBERGER, vodja RTO; Ivan METELKO, strokovni sodelavec.

Elementih se ni treba več bati

DO. Seveda pa bo treba še naprej razmišljati o nosilnem programu, o večji stopnji vložnega znanja in počasi opuščati del asortimana, ki nima perspektive v izvozu. Temeljna usmeritev bo seveda profesionalna in vedno manj širokopotrošni programi.

Ze ta trenutek pa se je treba pripravljati na nadaljnjo mehanizacijo in predvsem avtomatizacijo proizvodnje ter razvoj novih vrst upor. Poudarek je na osvajanju tehnologije površinske montaže (SMD), ki jo kot eni prvih v Iskri že izvajajo. Pri tem se povezujejo v skupnem projektu z nekaterimi drugimi Iskrinimi DO.

Profesionalizaciji sledijo s projektom razvoja novega tipa žičnega upora, ki bo povsem ustrežal kakovostnim standardom sistema IS 9000. Za uresničitev teh ciljev pa je predpogoj ustrezna oprema. V kratkem bodo nabavili del prepotrebne opreme za avtomatsko proizvodnjo žičnih uporov, naslednje leto pa še kontrolno-merilne aparature s katerimi naj bi opremili bodoči merilni laboratorij.

Z obstoječimi kadrovskimi in tehničnimi zmogljivostmi komaj še zmorejo slediti ambicioznim načrtom, saj 14 razvojnikov, od tega eden z visoko izobrazbo, le težko obvladuje cca 350 različnih izdelkov in 4 različne tehnologije (tiskana vezja, mehanski sklopi, žični upori, spajkanje).

Projektno vodenje nalog, ki so si ga zastavili, bo zahtevalo močno strokovno podlago, zato je pridobivanje novih strokovnjakov tudi ena prioritarnih nalog. Problem je seveda velika oddaljenost od republiškega centra in pa trenutno nizki osebni dohodki. Ze preizkušena rešitev, ki so jo marsikje v Iskri že uspešno izpeljali je v motivaciji mladih iz lastnega okolja in to že v osnovni šoli ter štipendiranje srednješolcev in študentov elektro in elektronske usmeritve. Bodočim strokovnjakom bodo ponudili kadrovska stanovanja in stimulatívno nagajevanje glede na rezultate in kakovost dela.

V razgovoru so predstavniki TOZD opozorili tudi na nekatere probleme ki se pojavljajo v širšem Iskrinem okolju in ki jih sami ne morejo razrešiti.

Predvsem so izpostavili težave v interni politiki cen, saj so velikokrat Iskrini elementi predragi, da bi prek višje oblike predelave lahko konkurirali na zahodnem trgu. Navzoči so se strinjali, da bi tovrstne zagate morali najprej reševati v okviru DO.

Drug problem, ki ga čutimo v Iskri je razdrobljenost nabave osnovnih surovin in s tem povezana neuskklajenost nastopanja do zunanjih dobaviteljev.

Ob takem načinu ne moremo pričakovati ugodnejših cen, saj Iskra ne nastopa združeno kot velik kupec in temu primerno so seveda tudi višje cene. Dogaja pa se tudi to, da TOZD pri direktni nabavi večkrat dosega nižje cene surovin kot če bi jih nabavljala prek dogovorjenih poti v Iskri. Tudi obveščanje na relaciji TOZD — IC ni vedno pravočasno in je zato marsikdaj neučinkovito.

Veliko nerazčiščenega je tudi na področju dohodkovnih odnosov med subjekti v Iskri. Sogovorniki so poudarili, da je treba vztrajati na ekonomski podlagi teh odnosov in manj na socialni varnosti, le tako bomo navzven nastopali enotno.

Predstavniki SOZD so spregovorili o procesih usklajevanja, ki potekajo na nivoju SOZD in ki naj bi čimprej dali rezultate oz. odgovore na za zdaj še odprta vprašanja. Posebej so opozorili na dogovarjanje o mehanizmih, ki naj bi interno stimulirali izvoznike tako, da bo izvoz dohodkovno zanimiv predvsem za tiste, ki izvažajo prek svojih obveznosti.

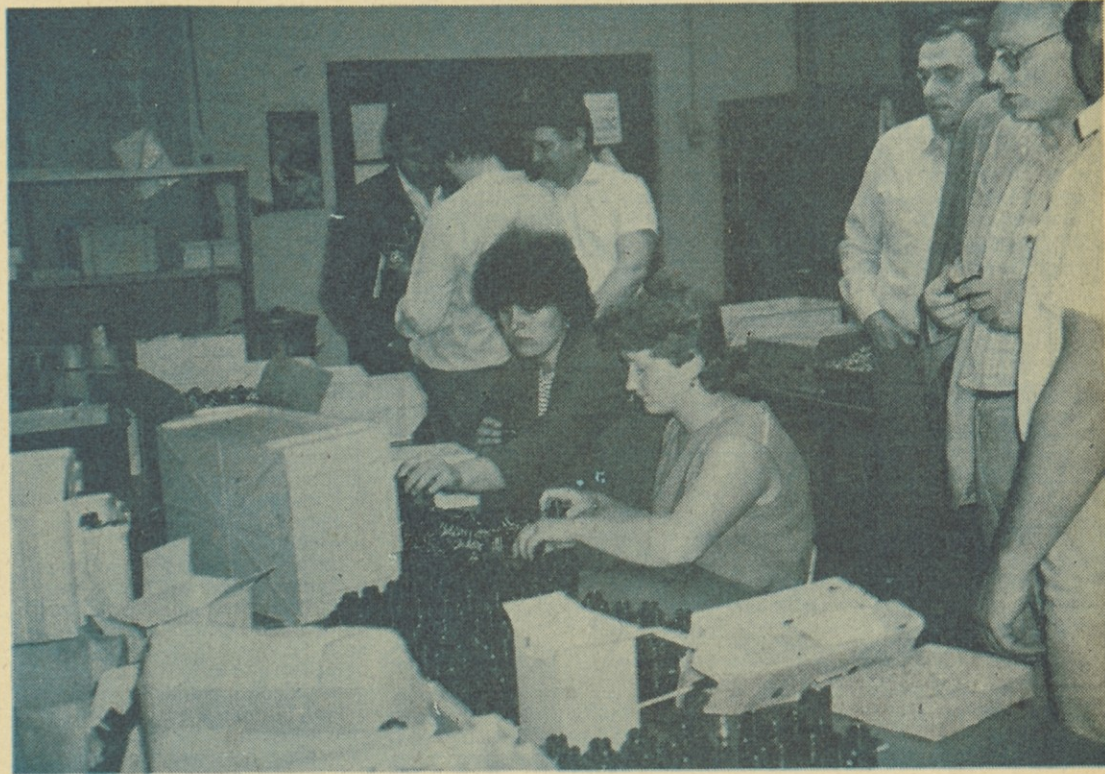
Govora je bilo tudi o vzpostavitvi trga programov v okviru SOZD. Omogočili naj bi bolj fleksibilno izmenjavo programov in s tem odpravili tozдовske egoizme in zapiranje za lastne plotove.

Problemov, predlogov in kritik je

bilo v razpravi nanizanih še veliko, izkazalo pa se je, da smo tako v TOZD, DO kot na nivoju sestavljene organizacije pripravljene pristopiti k njihovem reševanju, dogovarjanje pa naj bo predvsem hitreje in učinkovitejše kot je bilo doslej.

Predstavniki samoupravnih organov in DPO so seznanili goste z uresničevanjem samoupravnih odnosov. Samoupravno dogovarjanje v IE poteka najprej na ravni petih sindikalnih skupin, ki so organizirane glede na procese dela. Pretok informacij med IO ZS in skupinami je vedno dvosmeren in doslej večjih problemov ni bilo zaznati. Vse DPO stalno in uspešno sodelujejo, v letošnjem letu so veliko naporov vložili v pripravo in potek volitev. Na konferenci za izboljšanje proizvodnje so se pogovorili o tekočih problemih. Kritično so ocenili tudi poslovanje v preteklem letu. Sindikat še posebej pozorno spremlja gibanje OD in glede na letošnje nizko povprečje daje pobude za zagotovitev večje socialne varnosti delavcev. V zadnjem času pretresajo predloge za boljšo izrabo delovnega časa in uvedbo kriterijev za merjenje učinkovitosti tudi pri režijskih delavcih. V krajevni skupnosti se dogovarjajo prek konference delegacij, skupaj s štirimi drugimi TOZD. Na področju kulture in izobraževanja so v stalnem stiku z OŠ v Kostanjevici. Sodelovanje z občino prav tako poteka dobro. Posebej so poudarili še prijateljske odnose s sosednjima temeljnima organizacijama HIPOT in UPORI iz Sentjerneja, s katerima jih vežejo tako poslovni stiki, solidarnost in pa kulturno in športno udejstvovanje.

I. S.

Kibernetizacija je naš čas

Iskra Kibernetika je naslednica matične tovarne Iskra v Kranju, ki je nastala tik po drugi svetovni vojni in se v štirih desetletjih razvila v eno največjih slovenskih in jugoslovanskih industrijskih organizacij. Iskraši smo ponosni na vse generacije, ki so vložile velike napore, da je iz skromne in zastarele strojne tovarne Iskra zrasla v tako velik in sodobno organiziran sistem.

Iskra se je hitro razvijala, zato so bile večkrat v preteklosti nujne organizacijske spremembe. Specifičnost programskih usmeritev in tehnološka specializacija sta konec leta 1981 zahtevali korenito reorganizacijo tedanje DO Iskra Elektromehanika. Iz nje so nastale tri delovne organizacije, med njimi Iskra Kibernetika, ki vam jo danes predstavljamo kot organizatorja letošnjega dneva Iskre.

Dosedanji dosežki Iskre Kibernetike

Po reorganizaciji je Iskra Kibernetika ostala na prvotni lokaciji v Savski Loki v Kranju. Sedaj zaposluje 5.125 delavcev v 11 temeljnih organizacijah in delovni skupnosti ter je po številu zaposlenih največja delovna organizacija v SOZD Iskra. Temeljne organizacije ima v Kranju in tudi v Ljubljani, Lipnici in Otočah.

Iskra Kibernetika sodi v aktoriko — skupni programski kompleks avtomatike, kibernetike, merilno-regulacijske tehnike in robotike v SOZD Iskra. Proizvodnja in uporaba naprav in sistemov elektronike, zasnovana na sodobnih mikro-računalniških tehnologijah, predstavlja v svetu temeljno infrastrukturo razvoja in podlago za uspešen napredek drugih gospodarskih področij.

Bistvena funkcionalna sestavina aktoričnih naprav in sistemov je

merjenje — tradicionalna dejavnost v Iskri. Merilne naprave in sistemi za optimizacijo porabe energije, sistemi za prosto programiranje, sodobni merilni instrumenti, senzorji in aktuatorji za razne fizikalne veličine, releji in stikala ter zahtevni finomehanski sklopi so del bogatega proizvodnega programa Iskre Kibernetike.

Razvoj Iskre Kibernetike, njene programa in tudi tehnologije od njenih začetkov pa do danes temelji predvsem na lastnem znanju. V tem je jamstvo za njen uspešen razvoj. V svetovni elektroniki smo priča izredni dinamiki tehnološkega razvoja. Značilna sta dva pojava: na eni strani hitro prodirajo aplikacije sodobnih naprav in sistemov na nova, ozko specializirana področja, na drugi strani pa so sodobni sistemi tehnološko vedno bolj integrirani in predstavljajo sintezo nekaj še ločenih tehničnih disciplin elektronike in drugih področij.

Danes dejavnost Iskre Kibernetike obsega proizvodnjo:

- merilne in regulacijske opreme ter sredstev za upravljanje in avtomatizacijo v proizvodnji
- opreme za laboratorije, merilnih in kontrolnih instrumentov ter naprav za avtomatizirano upravljanje procesov
- orodja in naprav
- predelavo, obdelavo in dodelavo polizdelkov in elementov za potrebe elektroindustrije

Iskrina proizvodnja vsebuje velike deleže znanja, pri čemer ni energijsko in surovinsko zahtevna. Pri snovanju novih razvojnih dosežkov Iskra Kibernetika uspešno sodeluje z visoko specializiranimi strokovnjaki v naših inštitutih in univerzah. Tako je prišla do vrste tržno izredno zanimivih izdelkov, ki lahko zadovoljijo še tako zahtevnega domačega ali tujega kupca. Z njimi je konkurenčna tudi na tujih tržiščih, zato je usmerjena predvsem na razvita konvertibilna področja.

Iskra je svetovno pomemben proizvajalec števcov, ki merijo električno energijo že na vseh celinah, tehnologija zanje pa je bila prodana v Turčijo, Tunizijo in Španijo. Lani je bil v Tovarni števcov izdelan desetmilijonti enofazni števec in milijonti trifazni števec T3. Investicijska vlaganja v elektronske števice in spominske enote, optične na-

prave in informacijsko-nadzorne sisteme bodo Iskri Kibernetiki omogočila nadaljnji prodor na tržiščih razvitega zahoda in dežel v razvoju. V te namene bodo potrebna tudi vlaganja v razvoj in proizvodnjo avtomatizacije in robotizacije, kar bo omogočilo konkurenčnost in večjo prodajno sposobnost gotovih izdelkov in sistemov ter prenose tehnologij.

Tržna gibanja v svetu in Kibernetika

Iskra Kibernetika že sedaj pokriva 15% svetovnega trga na področju optičnih naprav in 3% na področju merjenja električne energije. Ostali programi v svetovni proizvodnji ne pomenijo pomembnih deležev. V zadnjih letih je zaradi zadolženosti naše države izvoz postal prvenstvena naloga družbe. K temu je velik delež prispevala tudi Kibernetika, ki je iz leta v leto povečevala fizični obseg izvoza na konvertibilna tržišča. Danes Iskra Kibernetika izvažata izdelke in sisteme v več kot 60 držav na vseh celinah. Več kot 80% vsega izvoza je imela na konvertibilnem trgu: v državah Zahodne Evrope, Amerike, Avstralije in v razvitih prekomorskih deželah. Veliko izvažata tudi v dežele v razvoju.

V letu 1985 je Iskra Kibernetika dosegla 26 milijonov dolarjev izvoza, od tega 21 milijonov dolarjev na konvertibilno področje, kar je več kot tretjina skupne proizvodnje. V tem srednjeročnem obdobju naj bi povečevala izvoz letno za 12 do 13%. Vrednost izvoza naj bi se povečala od 30 milijonov dolarjev v letu 1986 na 47 milijonov v letu 1990 oziroma 84 milijonov dolarjev v letu 1995. Ob začrtani izvojni usmerjenosti bo Kibernetika še naprej dosegala ugodno pokritje uvoza z izvozom — nad 200%.

Prodaja na domačem trgu

Tudi na domačem trgu Iskra Kibernetika pokriva večji delež potreb, zlasti na področju števcov električne energije (100%), naprav za krmiljenje električnih števcov (90%), merilnih instrumentov (90%), stikalne tehnike (70%) in optičnih naprav (90%).

Z načrtovanimi naložbami bo lahko obdržala doseženo udeležbo, za kar bo morala nenehno obnavljati program in opuščati zastarele izdelke. Vsako leto naj bi povečala prodajo na domačem trgu za ca. 4%. Veliko si obeta tudi od organizacijskih sprememb v Delovni skupnosti, predvsem na področju trženja in marketinga in v DO Iskra Commerce.

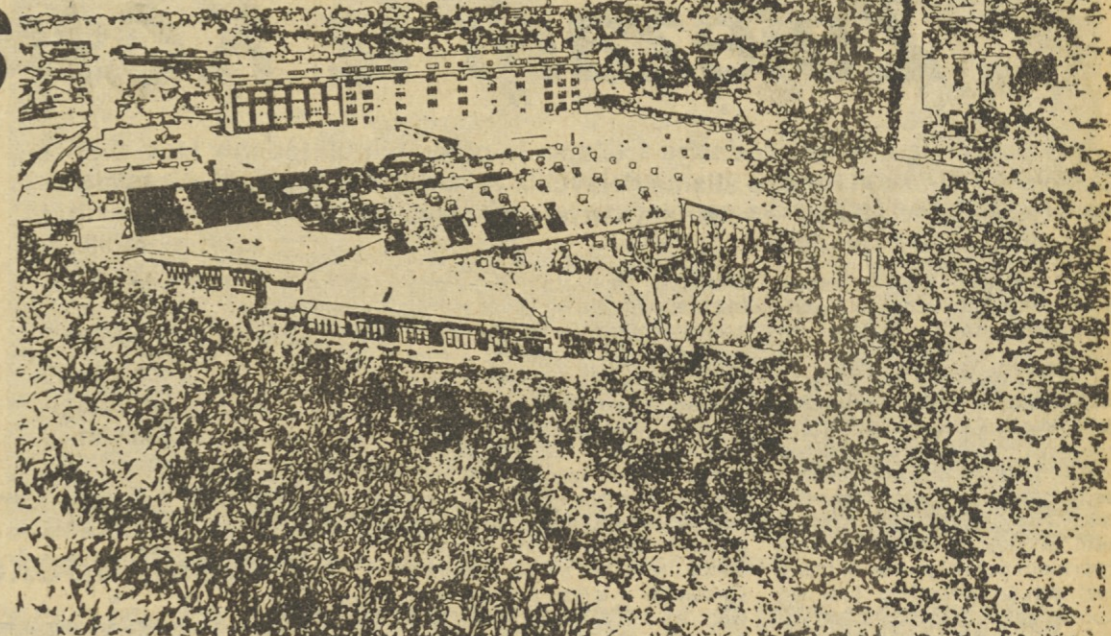
Programska izhodišča in razvojni načrti Kibernetike

Program razvojno-raziskovalne dejavnosti je usmerjen na področje visoke tehnologije in predvideva revitalizacijo delovne organizacije tudi z oblikovanjem novih delovnih enot, nosilcev novega znanja in novih tehnologij:

- samostojni instrumenti
- procesna oprema
- računalniške sestavine
- senzorji in aktuatorji
- robotika in fleksibilna avtomatizacija
- naprave
- nadzorni in informacijski sistemi
- nove tehnologije

Nove naložbe so zasnovane z razvojem znanosti in tehnike ter s tržnimi prizadevanji za nove programe:

- elektronski števec in spominske enote
 - optične naprave in informacijski sistemi
 - robotizacija in krmilja
 - instrumentacija (v teku)
- Osnovna programska usmeritev

DO Iskra Kibernetika obsega proizvodnjo opreme za merjenje, krmiljenje, regulacijo, avtomatizacijo in robotizacijo tehničnih procesov in drugih sistemov, elektrifikacijo sedanjih izdelkov, uvajanje mikroelektronike, mikroprocesorjev, novih materialov, postopkov in programske opreme. Tehnološka preobrazba je možna z vlaganji v nove izdelke, ki jih zahteva tržišče. Proizvodi, ki so rezultat dela Iskre Kibernetike, so licenčno

neodvisni, vendar so zasnovani na zadnjih spoznanjih tujega in domačega znanja.

Razvojno-raziskovalna dejavnost v Iskri Kibernetiki je organizirana v tehničnih razvojnih TOZD, ki skrbijo za razvoj novih izdelkov ter učinkovito in optimalno zadovoljevanje zahtev trga glede obstoječih in novih funkcionalnih lastnosti izdelkov in sistemov. Na nivoju delovne organizacije sta organizirana Razvojno-raziskovalna enota in Razvojno-tehnološki center. Na tem nivoju nastajajo predvsem projekti, pri katerih sodelujejo strokovnjaki raznih disciplin oziroma je zanje treba veliko več znanja.

V Kibernetiki nenehno izboljšujejo ciklus osvajanja izdelkov, saj z doseženimi rezultati niso povsem zadovoljni. Pri organiziranju ustrezne inovacijske verige se Iskra Kibernetika naslanja tudi na okolje, tako znotraj Iskre kot tudi pri fakultetah, inštitutih, kooperantih ter sedanjih in potencialnih kupcih. K sodelovanju je pritegnila ugledne strokovnjake s Fakultete za elektrotehniko in Inštituta Jožef Stefan. Rezultati takšnega sodelovanja so vidni v sodobnih izdelkih, ki pomenijo novost tudi v svetovnem merilu.

Proučevanje inovativnosti programov v Iskri Kibernetiki je pokazalo, da se je v zadnjih petih letih število novih izdelkov občutno povečalo. Za nekaj odstotkov je večje tudi število izdelkov, ki so stari 10 let in več. Zlasti v sedanjih razmerah poslovanja take družine izdelkov ne bodo več donosne, zato Kibernetika skuša pomeniti izdelavo zastarelih programov, jih prenašati drugam ali celo opuščati.

Nenehna rast deleža visokostrokovnih kadrov

Problem pomanjkanja ljudi z ustreznim znanjem je tudi v Iskri Kibernetiki vedno bolj pereč. Razvoj in raziskave morajo nenehno

pritisniti poslovni sistem z novostmi. Če poslovni sistem ni dovolj dovzeten za novo, se stvari počasi odvijajo in je osvajanje sodobnih izdelkov prepočasno. Zato je novo zaposlovanje usmerjeno predvsem v izboljšanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Le tako je moč priti do novosti, od katerih je mogoče pričakovati večjo akumulativnost.

Iskra se zaveda, kako so kadri pomembni za njen razvoj. Veliko je odvisno od našega izobraževalnega sistema. Kibernetika vsako leto štipendira prek 300 učeincev in študentov, ki so glavni vir zaposlovanja strokovnjakov. Kar 325 delavcev pa se načrtno izobražuje ob delu. Pomembno je tudi funkcionalno izobraževanje delavcev, lani se je prek 700 delavcev Kibernetike udeležilo izobraževalnih oblik, katere je organizirala kadrovska služba — dejavnost izobraževanja, od teh 300 pri zunanjih ustanovah. Zanimanje za izobraževanje ob delu se povečuje, saj to narekuje hiter razvoj znanosti in tehnike.

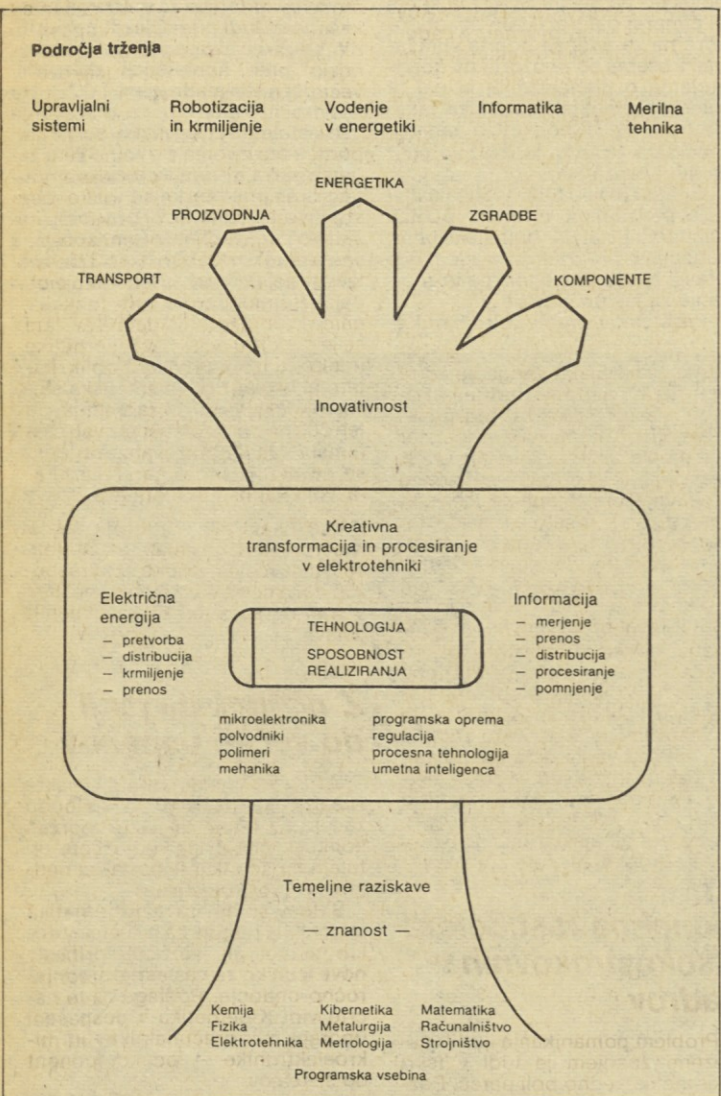
Kvalifikacijska struktura se v Kibernetiki izboljšuje: sedaj ima 186 delavcev z visoko izobrazbo, 200 delavcev z višjo izobrazbo, 892 s srednjo šolo ter 1618 poklicnih delavcev.

Z novimi vlaganji do večjih uspehov

Z investicijami, ki jih Iskra Kibernetika načrtuje in se bodo začele že letos, bo lažje obdržati konkurenčnost na domačem in tujem tržišču, kar je pogoj za nadaljnji razvoj kolektiva.

S tem si bo Iskra Kibernetika zagotovila pogoje za uvajanje visokih tehnologij, ki bodo prinesle nove izdelke za naslednje srednjeročno obdobje. Podlage za te načrte vidi Kibernetika v pospešeni uporabi mikroračunalnikov in mikroelektronike — od komponent do sistemov.

ALOJZ BOC

Število izdelkov	1980		1985	
	5 let in manj	6—10 let	10 let in več	5 let in manj
183	42 %	34 %	24 %	321
321				51 %
				22 %
				27 %

Železarji iz Košic v Avtoelektriki

Do prirčnega, mednarodnega srečanja je prišlo minuli teden v Novi Gorici. Delavske roke so si krepko stisnili delavci iz železarskega mesta Košice na Slovaškem in delavci Iskre — Avtoelektrike ter mnogi drugi prebivalci mesta ob Soči.

Prijateljske vezi med delavci Iskre — Avtoelektrike in delavci ogromnega železarskega giganta, postavljenega v Košicah na Slovaškem, segajo že nekaj let nazaj. V začetku je bilo sodelovanje najopaznejše na področju počitnikovanja, saj so železarji koristili zmogljivosti elektrike na morju, ko niso bile polno zasedene, nato je prišlo do obiska delavcev Avtoelektrike na Slovaškem, pozneje do sodelovanja na športnem področju, vse te trdne vezi pa so pripeljale tudi do komercialne dejavnosti, saj so Vychodoslovenske železarne že postale važen dobavitelj kvalitetne pločevine, ki jo Avtoelektrika vsak dan potrebuje za izdelavo svojih izdelkov.

Njihova železarna je ogromna. Kar 800 hektarov površine zavzema, za lažjo primerjavo pa povejmo, da je Avtoelektrika tu v Novi Gorici postavljena na približno dvajsetih hektarjih. Ta velik zaposluje 24 tisoč delavcev, izpod njihovih rok pa prihajajo na tržišča pločevina, cevi, ulitki, konstrukcije, ukrivljeni profili itd. V Košicah, starem, a močno spremenjenem in pomlajenem mestu pa živi okrog 24 tisoč prebivalcev.

Slovaške goste je vodil Aleks Mayorski, namestnik direktorja hladne veljarne, sicer pa zadolžen za ekonomska vprašanja. Po prihodu v Novo Gorico v sredo, so se namestili v Domu šolskih centrov, že zvečer pa so jih povabili predstavniki Iskre — Avtoelektrike, Mesne industrije Primorske in novogoriških DPO na sprejemno srečanje, kjer je tekla beseda o počutju med dolgo potjo, izražena je bila dobrodošlica, sem ter tja so deževala vprašanja v zvezi z nesrečo v Černobilu, saj so Košice blizu sovjetske meje, gospodarstveniki pa so že prvi večer »zašli« v ekonomska vprašanja.

Drugi dan je bil namenjen ogledu Soške doline in Bovca ter temeljne organizacije Avtoelektrike, tovarne vžigalnih tuljav Bovec. Tu so se slovaški prijatelji zadržali nekoliko dlje, saj se proizvodnja v tej tovarni skoraj sto odstotno razlikuje od njihove.

Četrtkovo popoldne pa je bilo namenjeno športu. Med gosti je bila tudi njihova celotna rokometna ekipa, ki nastopa v 1. češki ligi. Manjkali so le reprezentantje, ki so ostali na pripravah doma. Z rokometno ekipo Nove Gorice

so se pomerili v Tolminu in jim tako vrnilo obisk iz lanskega leta. Zanimivo tekmo so dobili novogoriški rokometišči z golom razlike.

Še bolj atraktivna pa je bila tekma z ljubljansko ekipo Dinos Slovan, ki so jo prepričljivo dobili izkušenejši Ljubljančani. A rezul-

tata obeh tekem nista toliko pomembna, pomembnejše so vezi prijateljstva, ki so se tako še bolj poglobile.

V petek so gostje obiskali Avtoelektriko. Med drugimi jih je sprejel tudi glavni direktor Robert Žerjal in v daljšem razgovoru poudaril pomen tovrstnih srečanj in izrazil željo, da bi se v bodoče še bolj poglobile. V TOZD Komerciala pa so hkrati potekali razgovori o nadaljnjem gospodarskem sodelovanju, iz-

Obvestili upokojevcem

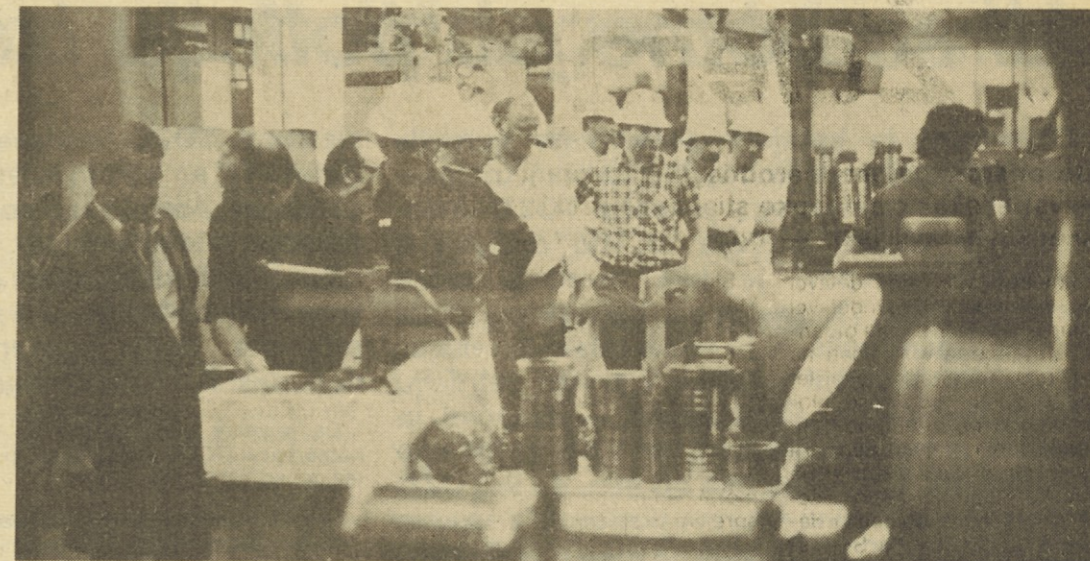
Tudi letos bomo šli zaposleni v Avtoelektriki v velikem številu na praznovanje dneva Iskre-dneva borca v Kranju, zadnjo soboto v juniju (28. 6.). Vabimo tudi vas, upokojenke in upokojevcem, da se nam pridružite! Zato se čimprej oglašite v Avtoelektriki, v sobi št. 8 (družbeni standard), kjer vam bo Fabjan Vičič posredoval vse potrebne informacije in vas vpisal. Na pot bomo šli s posebnim vlakom.

To je eno, drugo obvestilo pa je v zvezi z letovanjem. Če želite v pred in posezoni letovati v počitniških zmogljivostih Avtoelektrike, pridite na obisk k Fabjanu Vičiču, saj ve največ o tem. Na razpolago je letošnja novost — Motel Iskra v Medulinu, apartmaji v Maredi, prikolice po obali Istre itd. In še bolj poceni je vse skupaj, seveda v primerjavi z zmogljivostmi raznih turističnih agencij. Vrata sobe št. 8 (stara upravna stavba) so odprta vsak dan od 7. do 15.

M. R.

Pred ogledom proizvodnje še spominski posnetek pred proizvodnimi halami Avtoelektrike.

Marko Rakušček Slovaški gostje med ogledom proizvodnje v tovarni generatorjev in elsktronike.

Sindikalisti vzgoje in izobraževanja v Avtoelektriki

Novogoriška Iskra Avtoelektrika tesno sodeluje z različnimi institucijami, strokovnjaki in z vrsto organizacij. Večkrat se dobijo, pogovorijo in skupaj načrtujejo potrebne aktivnosti. Do enega izmed takih srečanj je znova prišlo minuli teden, ko so prišli v to našo delovno organizacijo na obisk sindikalni delavci vzgoje in izobraževanja občinskega odbora Nova Gorica.

Po prirčnem pozdravu predstavnikov DO in sindikalnih delavcev, so si najprej ogledali proizvodne dvorane, še posebej pa tista delovna mesta s posebnimi pogoji in potrebnimi znanji za tipična dela in na-

loge. Za tem je sledila redna seja odbora, ki so jo imeli kar v prostorih Avtoelektrike, udeležili pa so se je tudi predstavniki konference OO sindikata, delegacije SIS vzgoje in izobraževanja Iskre Avtoelektrike in mentorji delovne prakse.

Skupaj so proučili svobodno menjava dela, delovne naloge učitelja, delovni načrt šole, merila in finančni načrt SIS vzgoje in izobraževanja, problematiko usmerjenega izobraževanja in predvidene spremembe ter izvajanje delovne prakse. Sprejeli so še zaključke in usmeritve, pomembne tudi za Iskra Avtoelektriko.

M. R.

Seznanjanje z novimi izdelki

Serviserji s sosednje Hrvaške po zaključnem seminarju na dvorišču Avtoelektrike.

Odveč je poudarjati, da novogoriška Iskra — Avtoelektrika sledi svetovnim dosežkom in napredkom na področju avtoelektrike in, da drži korak z novostmi, ki se iz dneva v dan pojavljajo. Vendar to ni dovolj, z novimi izdelki, ki jih ponuja tržišču, mora seznanjati tudi serviserje po vsej Jugoslaviji.

Prav v zvezi z novim izdelkom, je bilo minuli teden v tej naši delovni organizaciji 27 strokovnjakov — serviserjev iz SOZD Železniškega transportnega podjetja Zagreb iz različnih krajev sosednje republike. Na prvi pogled zveni sicer nekoliko čudno češ, kaj pa so počenjali serviserji lokomotiv v Avtoelektriki, vendar moramo takoj povedati, da so prišli po napotke in novo zakladnico znanja v zvezi z alternatorji nove družine AAT, ki jih v zadnjem času izdelujejo v tovarni generatorjev in elektronike tudi za ogromne lokomotive. Povejmo še, da je bil dvodnevni seminar tudi propagandnega značaja, predvsem z vidika uspešne zamenjave uvoženih Boschovih alternatorjev z novogoriškimi.

Seminar je uspešno organizirala servisna služba, ki deluje v okviru TOZD Komerciala. Hrvaške serviserje je do podrobnosti seznanila z novostmi na tej vrsti alternatorjev, jim predstavila delovno organizacijo ter jim razkazala proizvodnjo.

M. R.

Ali se bomo ob polletju izognili rdečš

Obravnava in sprejem poslovnega poročila delovne organizacije Avtomatika za prvo trimesečje 1986 ter poslovnega poročila TOZD Avtomatske in varilne naprave za isto obdobje s predlogom ukrepov, je bila osrednja točka dnevnega reda 13. zasedanja delavskega sveta delovne organizacije, ki je bilo v torek, 27. maja.

Doseženi poslovni rezultati v prvem četrtletju niso zadovoljivi, saj akumulacija — rezervni in poslovni sklad predstavljata le 1,6% celotnega prihodka, oz. 6,9% dohodka ob tem, da je TOZD Avtomatske in varilne naprave poslovala z izgubo 322,2 mio din, TOZD Sistemi na robu rentabilnosti, TOZD TELA in TOZD Orodja nista ustvarili sklada skupne porabe medtem, ko so ugodno akumulacijo ustvarile le TOZD TENEL, TOZD Stikalni

elementi, TOZD Naprave za energetiko in TOZD Releji. To so bile torkove bistvene ugotovitve ob obravnavi poslovnega poročila Avtomatike za prvi obračun v tekočem letu. Če pogledamo še izpolnitve ostalih načrtovanih obveznosti za tekoče leto smo realizirali 21%, ali 9,8 milijarde din celotnega prihodka, 19,8% konvertibilnega izvoza, 17,2% dohodka in 17,7% čistega dohodka.

Da razmere niso ugodne, je bilo rečeno že na seji akcijske konference ZK DO Avtomatika, ki se je sestala v torek, 21. t. m. Kot razlogi so bili izpostavljeni:

- izredno visoke obresti (visoke obrestne mere, kot posledica inflacije, visoke zaloge in terjatve — predvsem ino-terjatve ter neracionalno investiranje)
- visoka neplačana realizacija, ki vpliva na dohodek, oz. akumulacijo
- neakumulativni programi in izdelki
- ter visoka izguba v TOZD AVN.

Dobri rezultati - pogoj za modernizacijo

Kljub težavam, ki so se v Avtomatiki pokazale ob periodičnem obračunu pa sodi dobrepoljska TOZD Stikalni elementi med tiste njene temeljne organizacije, ki so v prvih mesecih letošnjega leta, ne glede na neugodna gospodarska gibanja, ugodno poslovale. O poslovnem uspehu in o tem, katere so tiste naloge, ki jih bodo s skupnimi napori morali izpeljati, da bo tudi zaključek poslovnega leta uspešen, smo se pogovarjali z direktorjem temeljne organizacije, Antonom Drobničem.

Ugodno ustvarjena akumulacija, proizvodnja in izvoz

Proizvodni program naše TOZD obsega proizvodnjo jakotočnih stikal in zaščitnih elementov ter jakotočnih pomožnih relejev za industrijo, ki so izrednega pomena, tako za matično delovno organizacijo, kot za celotno Iskro. Naš 331 članski kolektiv, kolikor nas je trenutno zaposlenih, je v prvem trimesečju proizvedel cca 759 mio din blaga, s čimer je dosežena 29,7% planirana vrednost proizvodnje. Od tega je izvoz, ki je ves usmerjen na konvertibilno področje (največ na Dansko in Švedsko), dosegel vrednost 399.000 \$, oz. 39,1% letne vrednosti. Pri tem je stopnja pokritja konvertibilnega izvoza z uvozom v primerjavi s planirano 190,6%. Če pogledamo še poslovni uspeh, je celotni prihodek dosežen z 21,7% planirane vrednosti, ali za cca 842 mio din, porabljena sredstva zajemajo 97,4 celotnega prihodka, dohodek je dosežen z 22,3%

doseganja letnega plana, čisti dohodek pa v višini cca. 114 mio din. V strukturi celotnega prihodka predstavlja dosežena akumulacija 3,3%.

To je le nekaj podatkov, ki govorijo o doseženih rezultatih. Da pa smo te rezultate dosegli, je bilo potrebno vložiti veliko truda, trdega dela predvsem delavcev v

neposredni proizvodnji, ki so v največji meri prispevali k dobrim rezultatom poslovanja in vseh, ki smo tedensko spremljali realizacijo proizvodnje, oz. prodaje in po svojih močeh skrbeli za kolikor toliko nemoten potek proizvodnje. Kot vam je poznano, smo že ob 25-letnici TOZD, ki smo jo praznovali v lanskem letu,

zapisali nekatere najpomembnejše naloge, ki jih mora naš kolektiv uresničiti, če hoče, da bo pri svojem nadaljnjem razvoju enakopraven z ostalimi TOZD v vertikalni elementov. Mednje sodi tudi vpeljava sestavnih delov, informiranje, oz. okrepitev službe vzdrževanja in tehnologije, s čimer smo pričeli že ob koncu lanskega leta in kar je vsekakor tudi vplivalo na proizvodne rezultate, saj smo z izboljšanjem predpriprave zvišali realizacijo na posameznih elementih. Pri tem naj omenim še to, da so delavci službe za vzdrževanje in tehnologijo: Stane Žnidaršič, Anton Gačnik, Anton Erčulj in Anton Levstik v lanskem letu prejeli občinsko priznanje in nagrado za

Številkam iz periodičnega obračuna

Glede na to, da so bili že ob analizi poslovanja delovne organizacije za lansko leto, z izjemo zadnje alineje, ugotovljeni isti razlogi, ki vplivajo na padec uspešnosti poslovanja, so bili že v sredini prvega trimesečja na kolegiju vertikal sprejeti določeni sklepi, ki so se nanašali predvsem na znižanje zalog, terjatev in pripravo predlogov za selekcijo neakumulativnih programov, oz. izdelkov. Le-teh pa po posameznih vertikalah, oz. TOZD ne izvajajo, kot je bilo dogovorjeno, kar je tudi prispevalo svoj delež, da smo v Avtomatiki ob periodičnem obračunu zapisali rdeče številke.

Če se povrnem na zasedanje delavskega sveta, je bilo delegatom posredovano tudi gradivo, oz. poročilo o poslovanju v TOZD Avtomatske in varilne naprave, skupno s predlogom ukrepov za odpravo motenj. Iz uvodne analize razlogov, ki so pripeljali omenjeno temeljno organizacijo v izgubo sledi, da so na gospodarjenje v prvem trimesečju vplivali predvsem:

- visoka stopnja inflacije na domačem trgu; tako so na primer nekatere cene materiala in storitev porastle v dveh mesecih za 100 in več %, čemur pa prodajne cene njihovih izdelkov niso sledile, saj se gibljejo v mejah resolucijsko predvidene inflacije
- visoke obrestne mere: plačila za obresti znašajo v strukturi celotnega prihodka 35,2%, oz. že več kot je delež izdelavnega materiala z odstopanjem v ceni

- relativno nizka stopnja razvrednotenja dinarja proti tujim valutam v primerjavi z inflacijo: samo za primer — februarja letos je bila vrednost dolarja za 36,5% večja od vrednosti v lanskem februarju, seveda ob hkratni inflaciji prek 100%
- poslabšanje pogojev poslovanja zaradi nove devizne zakonodaje, ki je povzročila hud izpad dohodka pri plačanih zapadlih inozemskih terjatvah.

Kot sledi v nadaljevanju obrazložitve v temeljni organizaciji lahko vplivajo na znižanje stroškov za obresti in učinka revalorizacije zalog z znižanjem zalog materiala in nedokončane proizvodnje ter tudi z znižanjem ostalih stroškov poslovanja. V sodelovanju z vodstvom delovne organizacije in TOZD skupnega pomena bi se lahko razrešil tudi problem kooperacije s Kitajsko, pokrivanje stroškov investicije in uskladitev prodajnih cen z rastjo inflacije na domačem trgu, pri nekaterih proizvodih pa tudi prodajnih cen v izvozu ter nemoteno nabavo materiala iz uvoza. Žal pa ne morejo vplivati na izvozne stimulacije in prilagajanje vrednosti dinarja stopnji inflacije. Te ugotovitve so bile tudi konkretno z nalogami, roki in nosilci opredeljene v predlogu ukrepov za odpravo motenj, ki so ga skupno s poslovnim poročilom delovne organizacije in TOZD Avtomatske naprave delegati delavskega sveta tudi sprejeli.

Š. D.

dobrepoljske Iskre

inovacijske dosežke in sicer za modernizacijo spajkanja in kalibriranja kotve, s čimer smo v veliki meri izboljšali kvaliteto relejev, namenjenih na konvertibilno tržišče in kar bo upam, pomenilo tudi vzpodbudo za njihovo nadaljnje delo. Seveda pa so bile prisotne tudi težave z nabavo repromateriala, predvsem strateških surovin, kar pa je žal postalo že neko pravilo našega gospodarstva.

Kako naprej?

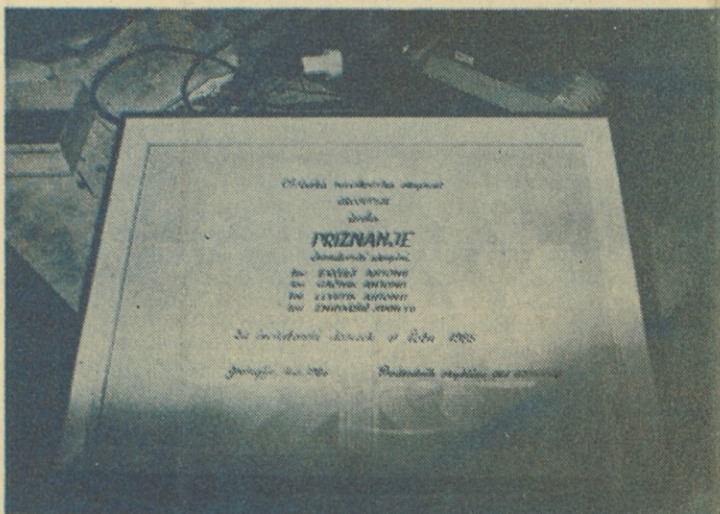
Morda smo se v tem času manj ukvarjali z notranjo reorganizacijo delovne organizacije v smeri petih programsko proizvodnih vertikal, katerih del skupno s TOZD Releji v okviru TOZD Elementi za avtomatizacijo pre-

dstavlja tudi naša TOZD in več s proizvodnjo realizacijo. Vendar pa to ne pomeni, kar bi rad ob tej priložnosti še posebej poudaril, da se zapiramo v ozke meje TOZD. Pri nas teh mej ni. Naša glavna skrb pa je in ostaja, da na programih, za katere smo zadolženi, naredimo največ. Če pa hočemo, da so doseženi poslovni rezultati ne bodo zaključili s poslovnim letom, moramo načrtovati tudi naprej:

1. v modernizacijo — avtomatizacijo obstoječe proizvodnje s tem, da bi postopno odpravili ročno delo,

2. v počasno opuščanje, oz. zamenjavo zastarelih proizvodov z novimi, v katere bo vgrajenega manj materiala,

— v lanskem letu smo napovedali novo izvedenko pomožnega

releja TRP 69 z dodatnimi signalnimi znaki, ki je že v proizvodnji, saj bo v juniju narejenih prvih 8.000 kosov, namenjenih izključno za izvoz,

— prav tako se bo predvidoma po dopustih vpeljala v redno proizvodnjo ležeča izvedba TRK releja za enosmerno vzbujanje s priključki za neposredno spajkanje v tiskana vezja, katerih pokončno izvedbo že proizvajamo

— v razvojnem sektorju elementov se pripravlja modernizacija TLK za priključitev elementov, postono se predvideva tudi opustitev, oz. prenos proizvodnje TPD mejnih stikal, ki so tržno še vedno zanimiva.

— trenutno najpomembnejše pa so priprave za osvojitve bimetalnega releja TRP 14, na katere-

ga je vezan tudi investicijski elaborat v višini 600 mio din, ki jih potrebujemo za nabavo potrebne opreme, izdelavo orodij in pripravo proizvodnje. Od uspešnosti vpeljave, oz. proizvodnje so v veliki meri odvisni rezultati poslovanja v naši TOZD že v tem srednjeročnem obdobju.

Kot vidite, je nalog dovolj, njihova zahtevnost pa terja tesno in dobro sodelovanje tako z razvojnim področjem elementov, prodajnim področjem v TOZD Trženju, vodstvom DO in DSSSZ ter odgovornost nas vseh, še posebno pa delavcev službe za vzdrževanje in tehnologijo. Da bi se izognili dodatnim težavam v proizvodnji, načrtujemo do konca leta vpeljati tudi vhodno kontrolo.

Š. D.

SKLEPI

korespondenčne seje delavskega sveta SOZD Iskra, ki je potekala od 27. do 29. 5. 1986

147) Na osnovi posredovanega predloga v zvezi z imenovanjem usklajevalne komisije po določili 113. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra, oz. 68. člena Statuta SOZD Iskra sprejme DS (z večino glasov) naslednji sklep:

DS imenuje usklajevalno komisijo v sestavi:

- Janez Kern, SOZD
- Ludvik Jelincič, SOZD
- Zoran Polič, SOZD
- Vanja Bufon, DO Iskra Delta
- Tomaž Herman, DO Iskra Delta
- Vladimir Šprah, DO Iskra Delta

z nalogo, da pripravi usklajene predloge za sprejem planskih dokumentov SOZD Iskra, za pristop DO Iskra Servis v SOZD Iskra in za nekatere predloge poslovnega sveta ZT skupnosti, za katere ni bilo doseženo soglasje na 11. zasedanju DS dne 22. 4. 1986 zaradi vnovičnega odločanja na izredni seji DS SOZD.

Serviserji uspešni tudi v prvem četrtletju

Trije meseci so gotovo prekratko obdobje, da bi lahko presodili uspešnost poslovanja novooblikovane delovne organizacije Iskra Servis. Kot je znano, so se Iskrini serviserji z reorganizacijo Iskre Commerce preoblikovali v samostojno enovito delovno organizacijo in tako poslujejo od 1. januarja naprej. Kljub kratkemu obdobju samostojnega dela, velja zapisati, da so, tako v prvem četrtletju, kot tudi aprila in maja poslovali izredno uspešno, domala vso akumulacijo pa bodo namenili za gradnjo novih prepotrebnih Iskrinih servisnih prostorov v Beogradu.

»V prvih treh mesecih letošnjega leta smo uresnili vse zastavljene naloge, tako z vidika storitev, prodaje rezervnih delov, kot tudi akumulacije,« poudarja v. d. direktorja gospodarsko-planskega področja v Iskri Servis Marko Volk. »Skupno je znašala realizacija nekaj nad 2,2 milijardi dinarjev. To je četrtnina letošnjega načrta, hkrati pa za 25% več kot smo predvideli v operativnem planu, še bolj spodbudna pa je primerjava z enakim obdobjem lani: primerjalni indeks je kar 238. Uspešni smo bili tako pri realizaciji storitev, kot pri prodaji rezervnih delov.«

Ugodni so tudi drugi kazalci poslovanja, med njimi akumulacija. Le-to bodo namenjali nekaj časa skoraj izključno za financiranje gradnje novega servisa v Beogradu in pa za posodobitev tehnoloških postopkov ter za izboljšanje informacijskega sistema.

Tudi v aprilu in maju se je nadaljevalo uspešno poslovanje Iskrinih serviserjev, nadaljevali pa so se tudi problemi, zlasti na področju likvidnosti. Trenutno imajo na zalogi kar za poldrugo milijardo dinarjev rezervnih delov. Največ pozornosti so zato namenili obračanju vseh obratnih sredstev, pri čemer pa so se osredotočili tudi na terjatve. Pri tem naletavajo na velik problem zaradi neakovostne informatike. Ta je nekoliko boljša na področju terjatev, pri spremljanju zaloga pa je skorajda ni.

Podobno kot pri drugih Iskrinih delovnih organizacijah, so tudi na poslovanje serviserjev, tistih, ki so združeni v DO Iskra Servis, vplivale višje cene. Cene storitev so letos

povečali enkrat in sicer za 30%, dosti bolj pereč problem pa je nastal zaradi večkratnih podražitev rezervnih delov, na kar pa serviserji nimajo vpliva. Prav cene rezervnih delov se povečujejo dosti hitreje, kot cene servisnih storitev. Pri tem najbolj izstopa DO Široka potrošnja. V servisnih delavnicah po Jugoslaviji se že dogaja, da ljudje, ko izvedo za ceno nekega rezervnega dela, svojega pokvarjenega izdelka nočejo več dati v popravilo in se rajši odločajo za nakup novega...

Po reorganizaciji je serviserje čakalo seveda tudi dosti drugega, »neservisnega« dela. Tako so med drugim dali večjo veljavo produktivnim področjem, prav tako so morali organizirati vse skupne službe, ki so bile poprej na ravni DSSS Iskre Commerce, prav zdaj pa poteka akcija v zvezi z novo metodologijo vrednotenja del in nalog.

LD

Titarski škrtar nam jo je v nedavnem članku z naslovom »Predvsem v znanju je moč serviserjev« dvakrat zagodel — Edu Markešu smo »naprtill« kar preveč dela poleg njegovega vodenja proizvodnje, podpis »Detalji iz delavnice z varilno-usmerniško tehniko« je bil namenjen tej sliki, ki jo tokrat objavljamo, tamkaj pa bi morali morda zapisati: Prikupno dekle navija rotorje za Iskrina električna ročna orodja. (Foto: LD)

Branko Dragonja je šel v pokoj

»Ne poznam človeka, ki bi bil tako marljiv, kot Branko Dragonja. Včasih je bil celo preveč in smo se ob njem počutili premalo delavne, vedno pa nam je bil za zgled, tako pri delu, kot tudi v odnosih s sodelavci.«

Te besede so bile izrečene ob slovesu, ki so ga Iskrini serviserji v Rožni dolini v Ljubljani pripravili svojemu dolgoletnemu sodelavcu Branku Dragonji ob odhodu v pokoj.

Branka Dragonjo, rojenega na Primorskem,

blizu Tolmina, je življenska pot pripeljala v Iskro že leta 1947 in sicer v industrijsko šolo. Takoj, ko je končal, se je zaposlil v eni takrat najbolj ključnih proizvodnih panog — kinokustiki v Kranju. Te dejavnosti ni opustil niti po odhodu iz Elektromehanike v novo ustanovljeno Prodajno-servisno organizacijo. Kinoprojektorje je s sodelavci vzdrževal še dolgo potem, ko so jih v Kranju že nehali proizvajati. Ob tem tudi velja poudariti, da je bil Branko Dragonja prvi predsednik delavskega sveta že omenjene PSO, z izredno aktivnim delom v samoupravnih organih pa se je ukvarjal skoraj do zadnjega dne pred odhodom v pokoj.

Po večletnem vodenju preizkuševalnice kinoprojektorjev in v PSO delavnice za kinokustiko, je naš sogovornik sprva prevzel prodajo rezervnih delov električnih ročnih orodij, zatem avtoelektrike in ob koncu službovanja varilne tehnike. Takole ocenjuje skoraj štiri desetletja dela v Iskri: »Mislim, da sem v teh letih uspešno sodeloval, tako s kupci, kot s proizvajalci in to mi je zdaj ob odhodu v pokoj v veliko veselje. Z vsemi sem se resnično dobro razumel, delal pa sem toliko kolikor sem največ mogel. V servisni organizaciji smo se žal pogosto srečevali s pomanjkanjem rezervnih delov. Ob tem bi rad poudaril, da Iskrina proizvodnja še vedno premalo skrbi za kupca in se zato mi serviserji, kot podaljšana roka prodaje, pogosto najdemo v neprijetnem položaju. Sprašujete me, kako sem doživljal teh 38 let dela v Iskri. Bila so različna obdobja, tudi krizna in takrat je prihajala do izraza tista znana pripadnost Iskri. Čestital bi tistim v Iskri, sedanjim in nekdanjim delavcem, ki se niso ustrašili najtežjih trenutkov, ki so ostali tudi takrat, ko je bilo najteže, Iskraši in delali za Iskro...«

Za svoje delo je bil Branko Dragonja odlikovan tudi z redom zaslug za narod in redom zaslug za delo.

LD

Dva oskarja in tri priznanja za embalažo

Na pravkar končanem sejmu INPAK '86 v Gornji Radgoni je Iskra dosegla s svojo embalažo velik uspeh — Oskarja je prejela za skupinsko kosovno transportno embalažo in za embalažo za elektronske merilne instrumente, priznanja pa za sistem palet PER-BOX, za transportno škatlo za avtoelektrične dele in za kartonsko zloženko za elektronske elemente. Posebno priznanje so izrekli tudi Marketingu v Iskri Commerce za inženiring za embalažo.

Sejmišče v Gornji Radgoni je minuli teden, v dneh od 2. do 6. junija, zbralo vse pomembnejše jugoslovanske proizvajalce embalaže in opreme zanjo, kot tudi uporabnike in strokovne kroge, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo. Obnovitev biennialnega mednarodnega sejma embalaže in tehnike pakiranja, ki je bilo po 26. letni prekinitvi šesto in prvo v Gornji Radgoni, so narekovale predvsem gospodarske potrebe in, kot je dejal direktor radgonskega Pomurskega sejmišča Ivan Kovač, gospodarska stiska in neizprosna mednarodna konkurenca sta v proizvodnji in na trgu zopet posebej zaostriala problem embalaže.

INPAK '86 je obsegal in predstavljal embalažne materiale, izdelke in pripomočke, nadalje stroje za proizvodnjo embalaže, za pakiranje izdelkov, tisk in označevanje embalaže, zatem marketing, ponudbo informacij, tržnih raziskav, oblikovanja embalaže in promocij novih izdelkov kot tudi transportne ponudbe za integralni prevoz blaga. Prireditelji so organizatorji obogatili tudi s številnimi strokovnimi predavanji in srečanji, vrhunec pa je bila vsekako podelitev »Jugoslovanskih Oskarjev za embalažo in posebnih priznanj.

Na sejmu se je predstavilo kar 180 razstavljalcev iz šestih držav, in to na 4500 m² zaprtih in 3000 m² odprtih razstavnih površin.

Iskra je na sejmu razstavljala na dveh stojnicah. Na prvi je Marketing iz Iskre Commerce predstavljal dosežke svojega embalažnega oddelka, ki je zadolžen za to dejavnost za celotno Iskro, na drugi pa je Iskra Delta prikazala prototip registrske blagajne s koncentradorjem in računalnikom za spremljanje zaloga, prometa, računov, itd. v maloprodaji.

Tudi tokratni INPAK je pokazal, da je Iskra tako po načrtovanju in oblikovanju kot tudi izbiri embalaže za svoje izdelke med vodilnimi v Jugoslaviji. Na to je gotovo precej vplivala Iskrina tržna usmeritev na tuja tržišča in pa to, da imamo v Marketingu Iskre Commerce skupino strokovnjakov, ki skrbi za to področje.

Izredno uspešno jo vodi France Perčič.

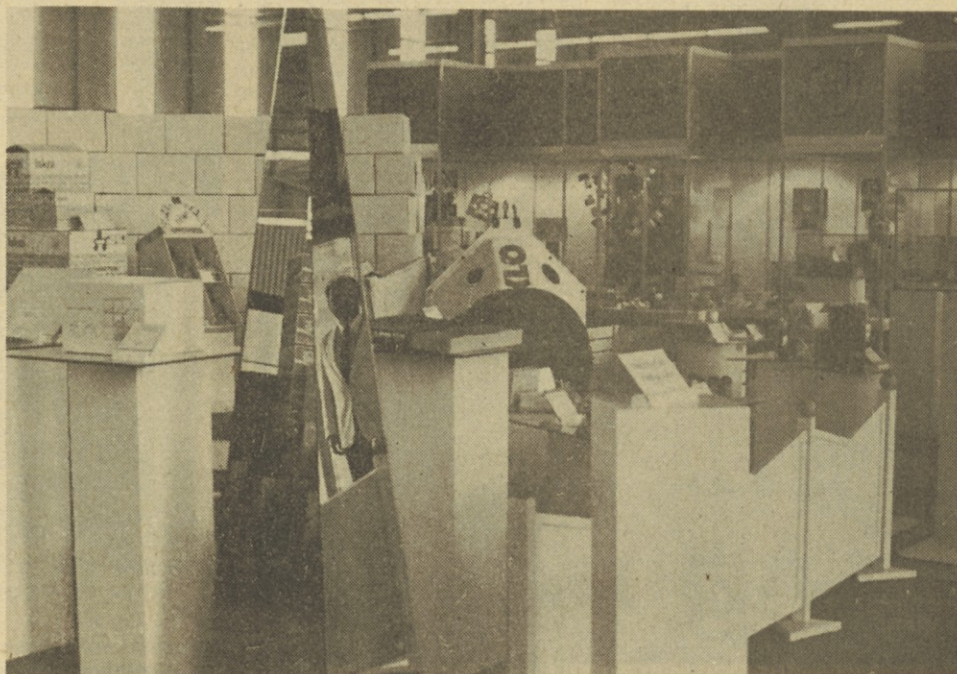
Kot že rečeno, je Iskra prejela na sejmu dva Oskarja in več priznanj. Jugoslovanskega Oskarja za embalažo je prejela za skupinsko kosovno transportno embalažo, ki je posebej prirejena za pakiranje merilnih instrumentov, števecv in sestavnih delov različnih dimenzij. Proizvajalec te embalaže je Embalažno grafično podjetje iz Škofje Loke. Drugega Oskarja je prejela za kartonsko zloženko za elektronske elemente. Proizvodnjo te embalaže je Iskra zaupala Istragrafiki iz Rovinja.

Jugoslovanska priznanja za embalažo pa je Iskra Commerce prejela za skladiščno transportno embalažo—sistem palet PER-BOX, za transportno škatlo za avtoelektrične dele in za kartonsko zloženko za elektronske elemente. Posebno priznanje je strokovna žirija izrekla tudi Marketingu v Iskri Commerce za inženiring za embalažo.

Lado Drobež

Oskarja za embalažo je v imenu Iskre prejel vodja marketinških dejavnosti v Iskri Commerce Jaka Škrbinc.

Z Oskarji in priznanji nagrajena embalaža na INPAK '86, med njo tudi Iskrina.

Športne igre Avtoelektrike

Minuli petek popoldne in v soboto skoraj ves dan so v Novi Gorici potekale letošnje 11. letne športne igre Iskre Avtoelektrike. Delavke in delavci iz vseh 11 TOZD in delovne skupnosti so se pomerili v skupno 11 športnih panogah. Boji so bili fer, le sem in tja je prišlo včasih do hude krvi, posebno tam, kjer so tekmovanje vzeli preveč resno, kar pa se je hitro izgladilo in je spet prišlo do izraza geslo — **važno je sodelovati.**

Na zaključni slavnosti v soboto zvečer v dvorani v Vrtojbi, sta najboljšim najprej čestitala **Ilko Vidic** in predsednik sindikata **Miloš Vodopivec**, nato pa je spregovoril zbranim športnicam in športnikom tudi **Robert Žerjal**, glavni direktor, sicer pa tudi častni predsednik letošnjih iger. Poudaril je, da je vesel tako množične udeležbe, saj šport krepi človeka in mu daje novih moči pri opravljanju vsakodnevnih del in nalog na delovnih mestih. Najboljšim iz vsake panoge je nato podelil pokale, navdušenja pa posebej pri Tolmincih ni in ni bilo konca, saj so bili najboljši v končnem seštevku, tako v konkurenci panog žensk kot moških ter v skupni končni razvrstitvi.

Seveda zaslužijo tudi po tej poti iskrene čestitke.

Čeprav je bila ob osmi uri otvoritvena tekma svetovnega nogometnega prvenstva v Mehiki pa to ni vplivalo na množičnost, mnogi so ostali ob dobri disko glasbi, čeprav utrujeni od naporov bojov, še dolgo v noč v vrtojbenski dvorani.

Poglejmo sedaj uvrstitve najboljših treh: **namizni tenis moški:** 1. Mali zaganjalniki, 2. Žarnice, 3. Delovna sredstva; **namizni tenis ženske:** 1. AET Tolmin, 2. VT Bovec, 3. Komerciala; **rokomet moški:** 1. Delovna sredstva, 2. Generatorji, 3. Mali zaganjalniki; **rokomet ženske:** 1. AET Tolmin,

2. Generatorji, 3. Veliki zaganjalniki; **streljanje moški:** 1. AET Tolmin, 2. Generatorji, 3. Delovna sredstva. Največ krogov — 185 je nastreljal **Janko Ožbot** iz Velikih zaganjalnikov; **streljanje ženske:** 1. Generatorji, 2. Veliki zaganjalniki, 3. AET Tolmin. Najboljša strelka je bila **Nadja Kante** (154 krogov) iz TOZD Generatorji;

kegljanje moški: 1. Delovna sredstva, 2. AET Tolmin, 3. Generatorji, med posamezniki je bil najboljši **Miran Leban**, podrl je 446 kegljev; **kegljanje ženske:** 1. Generatorji, 2. AET Tolmin, 3. Žarnice; **Zdenka Kogoj** iz TOZD Generatorji je bila daleč najboljša, saj je podrla kar 441 kegljev; **košarka moški:** 1. AET

Tolmin, 2. Inštitut, 3. VT Bovec; **šah:** 1. AET Tolmin, 2. Komerciala, 3. Žarnice; **balinanje:** 1. VT Bovec, 2. Delovna sredstva, 3. AET Tolmin; **odbojka ženske:** 1. AET Tolmin, 2. Generatorji, 3. Mali zaganjalniki; **odbojka moški:** 1. VT Bovec, 2. Delovna sredstva, 3. Inštitut; **mali nogomet:** 1. AET Tolmin, 2. Veliki zaganjalniki, 3. Žarnice.

Kaj naj strnemo za zaključek. To, da so igre uspele (čeprav je na trenutke nekoliko šepala organizacija, a ne zaradi nespособnosti, bolj zaradi muhastega vremena, ki je občasno »nagradi« tekmovalce tudi z mokrimi ohladitvami) ter, da se organizator, športno društvo Iskra lahko pohvali, da je na športnih terenih merilo moči kar okrog **400 zaposlenih**. In tudi to je eden izmed najvažnejših ciljev, mar ne? »Nasvidenje prihodnje leto (po vsej verjetnosti) v Bovcu«, je zaključil letošnje igre eden izmed najprizadenejših organizatorjev **Ilko Vidic**.

M. R.

Športni referent iz Iskre Tolmin je komaj odnesel vse osvojene pokale.

Najboljši v končni razvrstitvi: 1. mesto AET Tolmin (levo) 2. mesto Tovarna generatorjev in elektronike (v sredini), 3. mesto Tovarna malih zaganjalnikov.

Največ pokalov so osvojile športnice in športniki iz tolminske Iskre.

Pokale najboljšim je predal Robert Žerjal, glavni direktor.

Šah Mazi najboljši

Sindikalna konferenca Iskre Električna orodja Kranj in Šahovsko društvo Iskra sta organizirala 41. hitropotezno prvenstvo Iskre. Udeležili so se ga skoraj vsi najboljši igralci hitropoteznega šaha v Iskri. Med Iskraši je bil znova najboljši Leon Mazi. Konkurenco je imel samo v mojstru Oskarju Orlu, ki je nastopil, kot gost. Mazija je premagal samo Albin Oblščak, ki iz turnirja v turnir igra vedno bolje. Takoj za Mazijem je bil Dušan Zorko, tretji je bil Oblščak. Bojan Peršl je bil šele četrti, Janez Kumše pa peti. Šesto in sedmo mesto sta si razdelila Matej Sušnik in Brane Deželak, osmi je bil Janez Krek, deveti Anton Jerina in deseti Dušan Čebular, itd. Med gosti je premočno zmagal Oskar Orel, drugi je bil Jože Miklavc in tretje mesto je osvojila edina udeleženka Simona Orel, ki je posebno v predtekovanju pobrala vrsto moških skalpov.

Sindikalna konferenca Iskre Industrije Avtoelektričnih izdelkov, TOZD AET Tovarna Avtoelektro in elektro izdelkov Tolmin v sodelovanju s Šahovskim društvom Iskra in Šahovskim društvom Tolmin pa je orga-

nizirala 42. hitropotezno prvenstvo Iskre. Leon Mazi je znova pokazal, da je v Iskri trenutno najboljši hitropotezni igralec. Nadaljnji vrstni red je bil: 2. Dušan Zorko, 3. Stanj Rijavec, 4. Renato Škoberne, 5.—7. Bogdan Brezigar, Albin Oblščak in Marjan Butala, 8. Matevž Lotrič, 9. Anton Jerina 10. Lojze Gorjup, 11.—12. Lojze Deželak in Bojan Kuzmič, 13. Dane Černe, 14.—15. Miha Šmid in Andrej Erman, 16. Richard Piskar. V drugi skupini pa so bili najboljši: 1.—2. Darko Božič in Jani jazbec, 3. Marjan Planinc itd. Med gosti so bili najuspešnejši: 1. Rozman, 2. Mušič, 3. Bašič, 4. Bizjak, 5. Miklavc, 6. Mokorel itd. Za pokal 100 točk je trenutni vrstni red: 1. Mazi 45, 2. Oblščak 35,5, 3. Zorko 28, 4. Jerina 26, 5. Černe 21,5, 6. Butala 20, 7. Kumše 19,5, 8. Rijavec 19, 9. Brane Deželak 18,5, 10. Krek 16, itd. Razvrščenih je 27 šahistov. Za pokal zmagovalcev vodi z dvema zmagama Mazi. Naslednji hitropotezni turnir bo pod pokroviteljstvom sindikalne konference Iskre Commerce. Zaradi obilice ostalih prireditev v juniju ne bo turnirja, ampak bo le-ta šele septembra.

Bogdan Brezigar

Poletno smučarsko prvenstvo in vzpon na Visoko Babo

Komisija za šport in rekreacijo pri kranjskih DO Iskra in Planinska sekcija DO Iskra Kranj bosta priredili v soboto 14. junija 1986 poletno smučarsko prvenstvo nad Češko kočo in vzpon na Visoko Babo nad Ledinami.

Avtobus bo imel odhod ob 7. izpred hotela Creina, peljal pa bo do Ancljeve planine. Smučarji in manj izkušeni planinci bodo šli do Češke koče, kjer bo ob 11. tekmovalje v VSL (hoje bo 2 uri), ostali pa po lovski poti na Ledine in na 2127 m visoko Babo po novi zavarovani poti. Sestop bo čez Jezersko sedlo, Ledine in Žrelo na Češko kočo, kjer bo skupna malica in razglasitev rezultatov. Hoje bo okrog 6 ur, izlet bosta vodila Metka Šparovec in Peter Globočnik. Cena prevoza in malice bo 500.— din. Vzpon na Visoko Babo je sorazmerno zahteven, potrebna je dobra oprema.

Smučarji bodo razdeljeni v naslednje skupine:

Ženske A: do 30 let, B: nad 30 let; moški A: do 30 let, B: nad 30 let, C: nad 40 let; dečki do 15 let (nekategorizir.); deklice do 15 let (nekategorizir.).

Prijave in vplačila sprejemajo športni referenti po TOZD in DO (Kožar, Nadišar in Gros) do srede 11. junija.

Smučarji in planinci vabljeni!

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

Naš sogovornik
ing. Vladimir Klavs

Rast tovarne v Horjulu

Medtem je Silvo Hrast neke staknil prospekte, da v Ameriki izdelujejo stiskalnice, s katerimi bi lahko dobro izdelali šasije in vse druge pripomočke za proizvodnjo naših merilnih instrumentov. Dejansko smo plačali one dolarje, ker je bila oprema sorazmerno poceni in to je bila tudi prva oprema, kupljena v tujini za tovarno v Horjulu. Vse, na čemer smo prej proizvajali, danes se to smešno sliši — je bila ročna stiskalnica, ki smo jo kupili na odpadu za starega »jurja«. Seveda smo »odpadno« stiskalnico opremili z različnimi pripomočki in na njej delali vse šasije, kasete, kotnike, izbijali luknje in vse mogoče, kar je bilo potrebno za izdelavo vseh sestavnih delov. Pri tem nam je veliko pomagal s svojimi izkušnjami tov. Suštaršič, ki je prej nekaj let delal v Nemčiji in tako smo dosegali kar lepe rezultate. Potem smo postali tako »slavni« — tudi jaz — da so najavili obisk k nam predstavniki delavskega sveta, ali upravnega odbora takratne TELA in me ob tej priložnosti povabili, naj pridem k njim za direktorja. Tega seveda takrat nisem sprejel, ker sem pač bil Iskraš — elektronik, TELA pa je bila usmerjena v zaščitno relejsko tehniko. Tako smo torej v Horjulu začeli z maloserijsko proizvodnjo profesionalnih instrumentov namenjenih tudi prodaji.

Ze drugo leto smo začeli pripravljati nov investicijski program, s katerim naj bi horjulske zmogljivosti podvojili. Ko je bil program končan in so se začeli postopki okrog investicijskega programa pa sem zapustil Horjul, odšel sem 1958 leta za šefa celotnega razvoja IEZ. V Horjulu me je nasledil moj sodelavec Zoran Michler. Michler je bil ves čas v Horjulu moja desna roka. Brez njega bi si ne upal odločiti se za tako tvegano akcijo, kot je bila akcija za prenos proizvodnje v Horjul.

Takrat smo namreč tvegali, da bo velik del strokovnjakov, ki so delali v naših laboratorijih, zaradi

odhoda v Horjul zapustil svoje delo in se zaposlil na drugih mestih. Vsak dan zjutraj se voziti v Horjul na delo in popoldne nazaj je bilo zares naporno. Avtobus je namreč odhajal iz Ljubljane že ob petih zjutraj.

Sicer pa sem imel ob dvajsetletnici tovarne v Horjulu 25. novembra leta 1977 čast, da sem ob tem ju-

bileju spregovoril, kot slavnostni govornik. Naj bo moj takratni govor, (doslej neobjavljen), vključen v mojo pripoved hkrati tudi kot dokument o času in dobi horjulske tovarne in Iskre. Tako-le sem takrat spregovoril:

»Zbrali smo se, da bi proslavili 20. letni jubilej Iskre — Elektronike Horjul, jubilej 20. letnega osvajanja

proizvodnje v elektronski stroki, v najmlajši industrijski panogi, zato pa najbolj zahtevni in ekspanzivni.

Dovolite mi, da se v teh kratkih minutah spomnim na okoliščine, ki so pripeljale pred 20 leti do ustanovitve te tovarne.

Prejšnji petek smo na tovariškem srečanju s pionirji Elektrotehnike v Sloveniji proslavili 30-letnico ustanovitve IEV, ko so se bivši ilegalni in partizanski radiotehniki in vezisti na pobudo Borisa Kidriča odločili in začeli z osvajanjem proizvodnje sredstev za zveze. Ker tovrstne in niti sorodne industrije v Jugoslaviji ni bilo in je bil tudi nakup naprav in sestavnih delov v inozemstvu skoro nemogoč, so se v IEV skoro hkrati lotili poleg proizvodnje aparatov tudi proizvodnje različnih elektronskih sestavnih delov in elementov. Prav kmalu so se pokazale nujne potrebe po najrazličnejših elektronskih merilnih instrumentih in drugih elektronskih pripomočkih, tako za razvojne laboratorije, kot tudi za novo nastajajočo proizvodnjo. Tudi nabava le-teh v inozemstvu je bila povečini nemogoča in je zato Rudi Jančar, ustanovitelj in direktor IEV, zaupal inž. Slavoju Jenku že leta 1949 nalogo formiranja laboratorija za elektronske merilne instrumente. Lastne potrebe, kot tudi potrebe prebujajoče se industrije in nove jugoslovanske družbe so bile izredno velike in laboratorij s svojo laboratorijsko proizvodnjo ni uspeval zadovoljevati povpraševanja. Tako stanje je stimuliralo hitro rast tega laboratorija in ob zaposlovanju mladih entuziastov, elektroničarjev, finomehanikov in drugih sodelavcev je laboratorij kmalu doživel reorganizacijo v tem smislu, da so se iz prvotnega laboratorija za elektronske merilne instrumente formirali specializirani laboratoriji: za elektronske merilne instrumente, za industrijsko elektroniko, za potrebe nuklearne tehnike ter medicinsko elektroniko. Paralelno s tem pa se je formirala montaža aparatov in ustrezne finomehanske in kleparske delavnice. Vse to pa je bilo dobesedno stlačeno v minimalnih prostorih v bivši rižarni na Linhartovi cesti.

Ne spominim se, kdaj v tem obdobju sem se znašel na mestu šefa tega oddelka, vem, da je bil tedaj desna roka, kot pomočnik Zoran Michler, predvsem se pa spominam zelo dobro, da so naši razvijalci v omenjenih laboratorijih razvili vrsto novih elektronskih aparatov, zelo zanimivih za proizvodnjo, da pa smo bili povsem blokirani zaradi prostorske stiske, da bi se kakorkoli razširili. V Ljubljani takrat nismo našli rešitve. Ze pred tem se je del proizvodnje iz IEV preselil na Pržan, v Semič, Šentjerneji in iz podobnih razlogov smo tudi mi začeli iskati podobno rešitev, vendar naš program, ki je zahteval številne inženirske in druge visokokvalificirane kadre, ni mogel iskati rešitve daleč iz Ljubljane, kajti s proizvodnjo je bilo treba preseliti tudi razvojne laboratorije. Tako smo leta 1956 našli možnost, da dokončamo nedokončano stavbo v Horjulu, prava namenjeno pletilstvu. V Horjulu pa je bilo tudi dovolj delovne sile, predvsem za širitev proizvodnih zmogljivosti.«

Laboratorij Horjulske tovarne 1958.

Zakaj strateško mišljenje

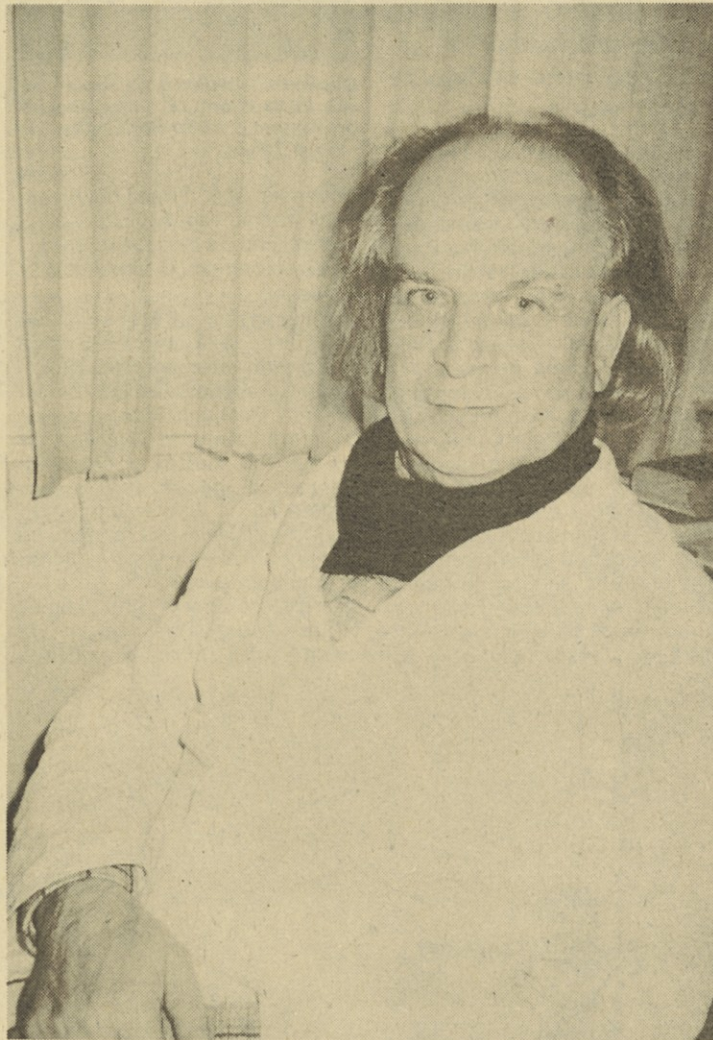
Strategija in strategiji so najnujnost sodobne industrije. Konkurenčna podjetja razmišljajo strateško, napredujejo in se razvijajo v okvirih smiselno oblikovanih strategij. Za vodstva podjetij danes ne zadošča več poslovno razmišljanje sedanosti in bližnje prihodnosti. Za vse vodstvene delavce naj bi veljal imperativ: »Razmišljajte strateško!« Kdor tega ne zmore, oz. ni strateška osebnost, naj rajši ne sodeluje pri vodenju podjetja.

Strateško mišljenje je povezano z izbiro pravih informacij v pravem trenutku in sicer v preteklosti, sedanosti in prihodnosti, z namenom, da se oblikujejo poslovni in razvojni cilji. Vodenje podjetja iz dneva v dan, iz leta v leto, seveda ni strateško, saj se z njim ne osvajajo bistveni razvojni cilji, vzdržujejo pa se tehnološko zaostajanje, razvojna neperspektivnost, poslovna nesposobnost, inovativna stagnacija.

Strateško mišljenje ni samo znanost, ni samo umetnost, je tudi sinteza poslovnih, razvojnih, proizvodnih, ekonomskih, organizacijskih, obveščevalnih inteligenc, ki kot rezultat oblikujejo jedrnata izhodišča, napotila in zakonitosti za prihodnost. Strateško mišljenje mora biti usposobljeno za izbiro ključnih izhodišč iz množice podatkov, uvideti pa mora, kako se ta izhodišča vključujejo v preteklost, sedanost, prihodnost in v ciljno usmerjenost podjetja. Proces oblikovanja strategije je dinamičen in njene sestavine se hkrati spreminjajo, pojavljajo, izginjajo. Strateško mišljenje ima tole osnovno, prepleteno podstat:

**preteklost —
sedanjost —
prihodnost —
cilji**

Strateško mišljenje je vselej napredovalo: iz lokalnih izhodišč in zadev napreduje in se razvija v perspektive globalnejših izhodišč in zadev skladno s smiselnimi strateškimi principi. Tako upošteva natančno ocenitev razpoložljivih virov in trenutnih omejitev pri opredeljevanju razvojnih možnosti. Pri tem potrebuje znanje o trenutnem položaju, o nastajajočem položaju in o strateških principih. Strateško mišljenje je mogoče nakazati s tole okvirno shemo:

Anton P. Železnikar

lokalno znanje se mora povečevati v globalno znanje, k temu se permanentno dodaja še znanje o strateških principih, rezultat teh dejavnosti je poseben (strateški) vidik.

Znanje o lokalnih in globalnih izhodiščih in zadevah je temeljno, saj je podlaga za razumevanje pol-

ožaja in možnosti, ki upoštevata vire, omejitve, priložnosti in tveganja. Čim večje je znanje o možnem, tem manjše je nevarnost nepričakovanega.

Pridobivanje znanja o lokalnih in globalnih izhodiščih in zadevah je vselej izzivalno. Informacije navadno niso lahko pridobljive, ali dane v uporabljivi obliki, večkrat so nepopolne in nezanesljive. Ko se to znanje pregleduje z uporabo smiselnih strateških principov, je mogoče oblikovati poseben vi-

dik položaja in možnosti. Vmesna spoznanja, ki vodijo do posebnega vidika, so lahko razburljiva, pretresljiva, napeta, saj prihajajo na spoznavno površje nevidne razlike in možnosti.

Znanje o strateških principih je temelj organizacijske in razvojne strategije. Pojem princip kaže na fundamentalno, na začetne domene, ali osnovne ideje in pravila, povezana s praktičnimi dejavnostmi na specifičnih področjih.

Strateška osebnost je odprta, premore lastno analizo in sintezo in vzdržuje visoke sposobnostne osebnostne standarde. Ker naj bi bilo vodstvo sestavljeno iz strateških osebnosti (npr. imperativ vodstva podjetja IBM), je to hkrati zahteva, da predstavlja vodstvo podjetja koncentracijo (seveda dokazane) sposobnosti. Posledica tega je, da je tudi strateško vodeno podjetje poslovno odprto, predstavlja odprt sistem, ki smiselno vključuje svoje in tuje vire pri doseganju visokih razvojnih ciljev.

Ali ima SOZD Iskra strategijo v opisanem pomenu in, ali imajo podobne strategije njene posamezne delovne organizacije? Občasno se sicer govori o delnih strategijah (npr. o tehnološkem razvoju, alternativnem trženju, skupnem investiranju itd.), ki pa niso med seboj povezane in se ne nadaljujejo v višje (nacionalne) strategije, se pa tudi ne spuščajo navzdol v strategije delovnih organizacij. Vsekakor niso vidni neizpodbidni dokazi vidnejše gospodarske uspešnosti strategije preteklosti v tem prostoru in v tem našem času.

Strategija je spretnost vodenja pri doseganju smiselnih dolgoročnih (zgodovinsko obstojnih) ciljev. Generali vedo, kaj je strategija! Ali se pomembnosti strategije zavedajo tudi Iskrini generali? Ali je niso v neki višji, ustrežnejši obliki doslej zanemarjali, oz. premalo upoštevali.

Strategija velikega podjetja mora biti utemeljena tudi z zahtevami delavcev po boljših poslovnih dosežkih, z zahtevami usposobljenih tehničnih, raziskovalnih in razvojnih kadrov v različnih upravnih podtelesih, kjer se odloča o tehnološkem napredovanju in seveda z razvojnimi predlogi poslovnih delavcev. Strategija potrebuje vselej tudi zahtevo in predlog, mobilizacijo sposobnosti na vseh podjetniških ravneh! Tega ne moremo več preprečevati!

Pomembni zaviralci strategije so administratorji, ki imajo v rokah mehanizme zahtevanja in predlaganja. Administrativni inženirji, ki niso ne organizatorji ne inovatorji, so iznajditelji in utemeljevalci nestrateškega tehnološkega razvoja: s svojo administrativno pobudo dušijo inovativni duh in ustvarjalni nemir najspodobnejših inženirjev, znižujejo sodobna razvojna stremjenja.

Anton P. Železnikar

Podpis listin o pokroviteljstvu

Iskra Idrija že vrsto let tesno sodeluje s športnimi organizacijami v občini, jih moralno ter materialno podpira in športnikom zaposlenim pri njih omogoča udeležbo na treningih in tekmovanjih. Najtesnejše vezi so v zadnjih letih navezali s Kolesarskim društvom »Sloga 1902«, Košarkarskim klubom Iskra Idrija, Atletsko sekcijo iz Spodnje Idrije in Teniškim klubom iz Idrije. S predstavniki omenjenih športnih organizacij pa so pred dnevi te dolgoletne stike obeležili s podpisom listin o sodelovanju. Zato se je tudi v prihodnje nadejati pospešenega razvoja koristne in prijetne izrabe prostega časa ter vrhunskega športa in rekreacije v idrijski občini. V kolikšni meri je vsestranska pomoč Iskre Idrija prispevala k razmahu rekreacije in vrhunskega športa v občini dovolj zgovorno pričajo že rezultati zadnjih nekaj tekmovalnih sezon.

Kolesarsko društvo »Sloga 1902« ima obetavne kolesarje vseh kategorij, med njimi tudi dvakratnega balkanskega prvaka Valterja Bončo, ki je s sodelovanjem in zmagami na pomembnih mednarodnih dirkah ponese Iskrino ime v svet. Od njegovega sodelovanja na svetovnem mladinskem kolesarskem prvenstvu v Maroku si nadejajo uvrstitev do 10. mesta, nič pa ne bi presenetil niti naslov svetovnega prvaka. Veliko je tudi možnosti, da se Bonča uvrsti v jugoslovansko olimpijsko reprezentanco, ki bo 1988 potovala v Seul.

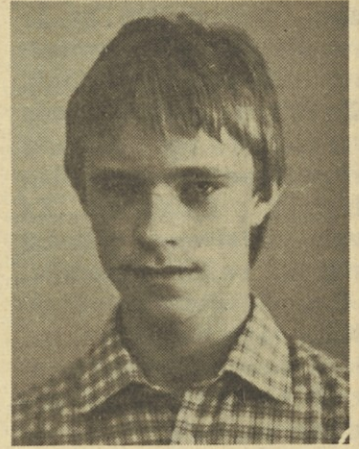
Prihodnji mesec pa društvo pripravlja cestno hitrostno dirko in kriterij po ulicah Idrije za Veliko nagrado Iskre Idrija, ki bo štela tudi za republiško prven-

stvo. Kriterij po ulicah Idrije bo hkrati tudi prva kolesarska dirka za kriterij slovenskih mest, s čimer želijo v okviru kolesarske zveze Slovenije večjega razmaha tovrstnega športa in rekreacije.

Košarkarski klub Iskra Idrija šteje 150 aktivnih tekmovalcev, ki so razvrščeni v 7 selekcij. Največji uspehi kluba po ustanovnem letu 1978, so naslov lanskih republiških kadetskih prvakov in letošnje sodelovanje v polfinalu odprtega kadetskega državnega prvenstva v Splitu. V občinskih okvirih pa so z delom po šolah pridobili 80 najmlajših košarkarjev. Po začetnih težavah s strokovnimi kadri, se zdaj že lahko pohvalijo s sedmimi trenerji z licenco. Med načrti velja omeniti uvrstitev članske ekipe v I.

Dvakratni mladinski balkanski prvak in kandidat za olimpijsko reprezentanco Valter Bonča član KD »Sloga 1902«

Boštjan More — najboljši letošnji rezultat v teku na 100 m v Sloveniji

slovensko ligo. Z mladinci bi radi letos postali republiški prvaki, z najmlajšimi pa bodo sodelovali v finalu pionirskega prvenstva v Trbovljah.

Atletska sekcija, ki so jo v okviru športnega društva iz Spodnje Idrije ustanovili pred tremi leti šteje 103 člane. Med atleti velja omeniti Boštjana Moreta z najboljšim letošnjim rezultatom v teku na 100 metrov v Sloveniji. Rekreativci pa so vsa ta leta sodelovali na vrsti prireditev po vsej Jugoslaviji pri čemer se lahko pohvalijo z vrsto odličnih posamičnih uvrstitev.

Teniški klub so v Idriji ustanovili že davnega 1890. leta, vnovič pa so k temu športu, ki ga danes

ne štejemo več za prestižnega pritegnili kar 80 članov pred tremi leti. Tako kot pred slabimi sto leti so tudi nove moči največ zaganosti porabile za izgradnjo teniškega igrišča v Mejci, toda do danes zaman. Prostore za treninge so si začasno pridobili v še nedokončani Modri dvorani v Idriji in na 20 kilometrov oddaljenem igrišču pri hotelu Bor v Črnem vrhu. V klubu imajo že usposobljenega vaditelja tenisa, jeseni bodo organizirali še tečaj ter si pridobili nekaj novih strokovnih kadrov. Tekmujejo tudi v slovenski ligi.

Vsega omenjenega pa ne bi bilo mogoče doseči v tako kratkem času, če v samem 900 članskem Iskrinem delovnem kolektivu ne bi bilo posluha za športno rekreativno življenje. V okviru 22-članske komisije za šport in rekreacijo deluje kar 17 sekcij. Jeseni in v zimskem času je že potekala organizirana rekreacija tenisa, košarke in nogometa. Po smučarskih in teniških tečajih pa so organizirali še sindikalno tekmovanje v krosu, tenisu, namiznem tenisu in smučanju. Sodelovali so na vseh občinskih sindikalnih prvenstvih ter na letnih in zimskih igrah SOZD Iskra.

V prihodnje pa nameravajo v okolici tovarne urediti športno rekreativno površino. Z novimi akcijami in tekmovanji med posameznimi službami bodo skušali še razširiti in povečati krog ljubiteljev športa in rekreacije v kolektivu.

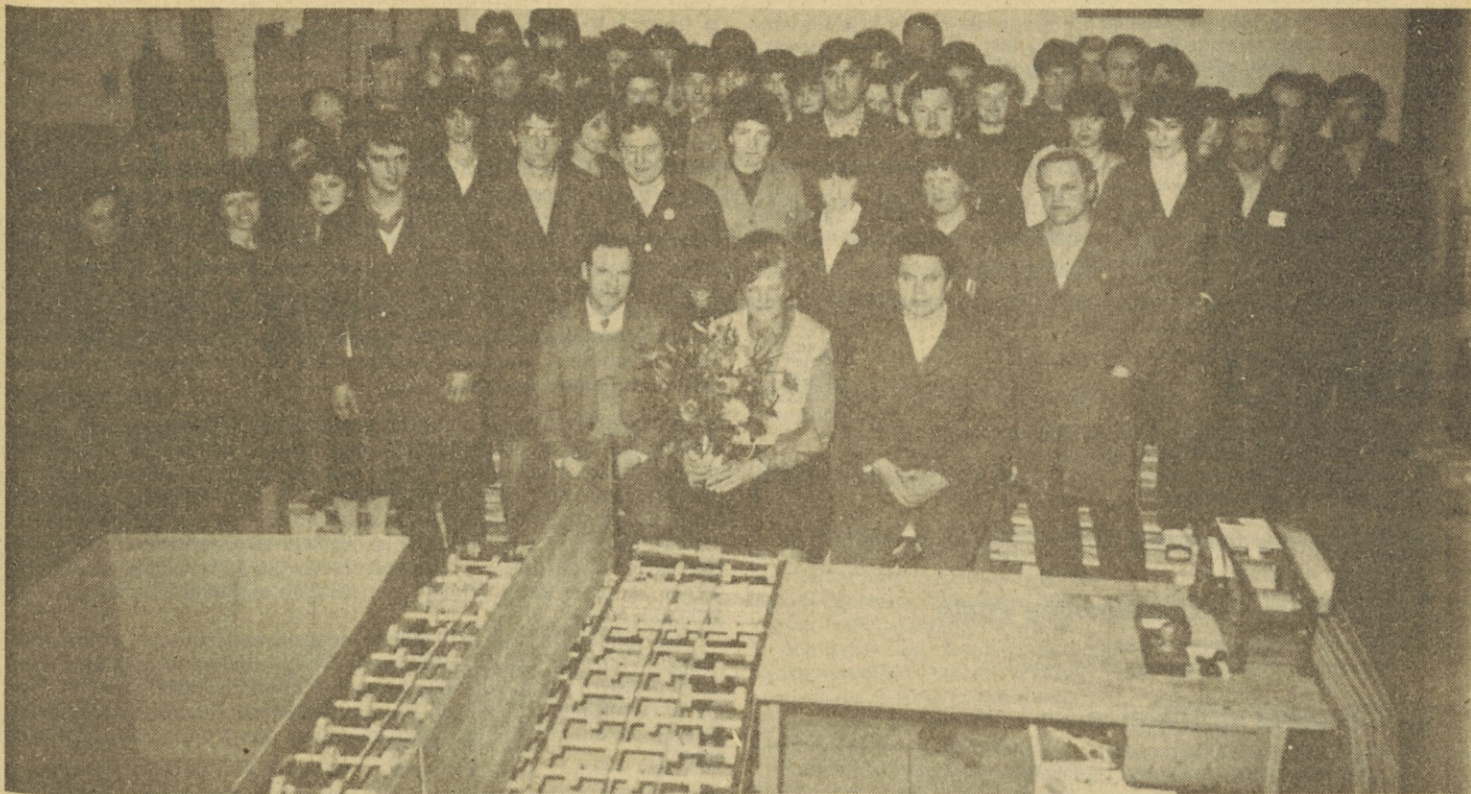
V času priprave tega zapisa za tisk pa so v Iskri Idrija uvedli programirane rekreativne odmore. Trenutno veljajo le za zaposlene na oddelku za izdelavo kompresorskega motorja. Programirani rekreativni odmori so za Iskro Idrija nov izziv v skrbi za delavčevo zdravje in dobro počutje.

Filip Šemrl

Listine o pokroviteljstvu je v imenu Iskre Idrija podpisoval njen direktor Edvard Svetlik in predsedniki posameznih športnih društev in klubov

Upokojenci

Letošnjega, že tradicionalnega izleta upokojencev delovne organizacije Iskra Avtomatika, se je udeležilo kar 120 naših bivših sodelavcev. Ob izredno lepem vremenu so se v torek, 27. t. m. odpeljali z dvema Kompasovima dvonadstropnima avtobusoma do Jezerskega, kjer so jim v gostišču Valerija pripravili izdatno okrepčilo. Nato pa naprej po avstrijski Koroški

in tja do znamenitega Mini mundusa. Kljub dokaj naporni, celodnevni vožnji so se naši upokojenci odlično držali in zaključili vsakoletno srečanje v gostišču Černivec, kjer se jim je pridružilo vodstvo delovne organizacije in poslovodni organi TOZD TELA, TENEL in Stikalni elementi.

Š. D.

Konec marca se je iztekla dolga delovna doba Mariji Slatnar, delavki delovne organizacije Električna orodja Iskra Kranj. V delovno sredino je prišla leta 1949 v takratno tovarno Iskra Elektromehaniko in finomehaniko.

Vsa ta leta je bila naša dobra in vesela sodelavka. V še tako neprijetnih okoliščinah je ohranila svojo in našo dobro voljo. Ob tej priložnosti se ji zahvaljujemo za delovni prispevek in ji želimo mnogo prijetnih uric v krogu najbližjih in jo vabimo naj nas še kdaj obiše.

DO ERO —
sodelavci iz kontrole

Zahvali

Ob odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem sodelavcem v montaži stikal za darila. Posebna zahvala tudi sodelavkam oddelka priključnic za lepa spominska darila. Vsem želim še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Stefka Kaštrun

Ob odhodu v pokoj se zahvaljujemo vsem sodelavcem iz Tovarne sestavnih delov za praktična darila in lepe želje. Še enkrat hvala vsem! Želim vam veliko delovnih uspehov in osebnih sreč.

Pavla Kozjek

Drugi o nas

● Delo je objavilo krajšo informacijo o letni šoli Iskre Delte, ki je bila letos že tretje leto. Tema letošnje letne šole, ki je bila v Cankarjevem domu v Ljubljani, so računalniške komunikacije, kot vizija in realnost. V času tridnevnega seminarja, ki se ga je udeležilo približno 350 ljudi, predvsem uporabnikov Deltinih računalnikov, so predavatelji predstavili tokove na področju komunikacij v svetu in mednarodne standarde. Za uporabnike so predstavili tudi komunikacijska omrežja in povezovanje računalnikov s posameznimi rešitvami, ki jih lahko ponudi Delta sama.

Na novinarski konferenci je v zvezi z Deltinimi izvoznimi načrti generalni direktor Janez Škrubelj poudaril, da naj bi Iskra-Delta letos izvozila na zahodni trg za 20 milijonov dolarjev svojih izdelkov.

Iskra

Iskra — Industrija širokopotrošnih izdelkov, n. sol. o.
TOZD-Tovarna gospodinjskih aparatov —
Gospodinjski aparati, n. sub. o.,
64220 Škofja Loka, Reteče 4

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. Orodjarja — obdelovalca kovin

(5 — 1 let delovnih izkušenj)
poskusno delo: 3 mesece, 2 delavca

2. Strugarja ali frezalca

(5 — 1 let delovnih izkušenj)
poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

3. Ključavničarja ali avtomehnika

(2 leti — 3 mesece delovnih izkušenj)
poskusno delo: 2 meseca, 1 delavec

4. Strojnega ing. za vodenje delovne enote orodjarna in vzdrževanje, 4 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje enega svetovnega jezika

poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

5. Kurjača — strojnika centralnega ogrevanja

(2 leti delovnih izkušenj)
poskusno delo: 2 meseca, 1 delavec

6. Dipl. ing. strojništva za konstruiranje izdelov

(3 leta delovnih izkušenj)
poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

7. Dipl. ing. strojništva ali elektro za vodenje oddelka razvoj in raziskovanja

(4 leta delovnih izkušenj, pasivno znanje svetovnega jezika)
poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

8. Dipl. ing. elektrotehnike za razvijanje izdelkov

(3 leta delovnih izkušenj pasivno znanje tujega jezika),
poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

9. Dipl. ekonomist, ali podobna usmeritev za vodenje DE prodaja, uvoz, izvoz in kooperacije

(4 leta delovnih izkušenj, aktivno znanje svetovnega jezika)
poskusno delo: 3 mesece, 1 delavec

Pri opravljanju nalog pod št. 6, 7, 8 in 9 je možno odstopanje v izobrazbi za eno stopnjo.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa.

● GLAS iz Kranja piše o DO Iskra Široka potrošnja, kjer že dlje potekajo priprave na reorganizacijo. Po besedah Branka Meseca, v. d. direktorja delovne organizacije je reorganizacija neizbežna. Do nje so privedli preteklost in različni interesi. Začelo se je pravzaprav že 15. maja, ko so se delavci v TOZD Montaža v Spodnji Idriji na referendumu 80-odstotno odločili za osamosvojitve. V reševanje problematike se je vključilo tudi vodstvo SOZD Iskra, ki je dezintegracijo podprlo. Presojalo je v smislu, da večina TOZD dejansko ne posluje kot TOZD in naj se de facto stvari spremene v de iure. V obravnavi je sedaj predlog o treh novih delovnih organizacijah v Idriji, na Pržanu in v Železnikih. Podrobnosti še niso povsem znane, saj bo dokončna odločitev sprejeta do konca junija. Branko Mesec pravi, da v razpadu ne vidi ekonomskih razlogov. Zgolj razpad ni rešitev, saj ne bo prinesel boljših poslovnih rezultatov. TOZD bi morali najprej sanirati in ustvariti dobre možnosti za reorganizacijo. Spremljati bi morali reintegracijo celotne Iskré, ki je predvidena na zasnovi šestih programskih skupin.

● Ljubljanski Dnevnik je objavil prispevek o razvojni preobrazbi DO Iskra Kibernetika, kjer so pred neodložljivo zahtevo po tehnološki in programski preobrazbi proizvodnje. Razvoj namreč kaže, da njihovega najbolj iskanega proizvoda, električnega števca, ne bodo mogli več izvažati v sedanjih količinah. Zato so se odločili za lastno razvojno pot programa računalniških sestavin. V razvojno-raziskovalni enoti sedaj že teče razvoj mehanskih sestavnih delov za diskovne enote, v TOZD Razvojno-tehnološki center pa so že začeli izdelovati mehanske sestavne dele za prototip diskovne enote.

Proizvodnja diskovnih enot pomeni enega izmed največjih proizvodnih razvojnih korakov matične kranjske tovarne, iz katere je izšla Iskra. Sedanje diskovne enote pomenijo začetek nove serije takšnih izdelkov. Sedaj že razmišljajo o diskovnih enotah z večjim spominom, v naslednjem srednjeročnem obdobju pa računajo tudi na razvoj optičnih spominskih enot.

● Pionirski list redno skozi vse leto objavlja različne prispevke v zvezi z Iskro in modernimi tehnologijami in to na način, ki je ustrezen in razumljiv za mlajše bralce. Tako je v zadnji številki objavljen širši prispevek o zbirki — Dobro jutro elektronika, ki omogoča mladim spoznati osnovne lastnosti elektronskih elementov: diod, tranzistorjev, kondenzatorjev, tuljav in relejev. Namenjena je vsem tistim, ki so že slišali za elektroniko in mikroelektroniko in bi radi sami eksperimentirali z elektronskimi elementi in napravami. Zbirka omogoča proučevanje električnega kroga, spoznavanje lastnosti elektronskih vezij in naprav. Z zbirko v osnovni izvedbi lahko opravimo več kot 20 poskusov, rešimo prek 20 mikavnih nalog in sestavimo vrsto elektronskih vezij in naprav. Med najzanimivejše naloge sodijo elektronski stražar za šotor, javljalnik poplave v kopalnici, mini elektronske orgle itd.

Iskra

Iskra Telematika — Industrija za telekomunikacije in računalništvo

TOZD-MSO — Montažno-servisna organizacija, n. sol. o.

61000 Ljubljana, Medvedova 28

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge

SEKRETARJA TOZD

s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

— visoka, ali višja izobrazba pravne, upravne, ali organizacijske smeri

— 5 let delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti tudi moralno-politične vrline in aktiven odnos do samoupravljanja, sposobnost vodenja, organiziranja in usklajevanja delovnega procesa.

Delavec bo izbran za opravljanje navedenih nalog za mandatno dobo 4 let, v delovno razmerje pa bo sprejet za nedoločen čas. Pisne prijave z dokazili naj kandidati pošljejo na naslov: Iskra Telematika, TOZD Montažno-servisna organizacija, Ljubljana, Medvedova ul. 28.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

Osvežujoče za sladoled

Čas za sladoled

Ko nam je vroče, nam prija sladoled. Iz smetane, sadja in drugih sestavin lahko pripravimo sladoled sami. Nič manj pa ne tekne kupljeni sladoled, ki ga lepo okrasimo s svežim sadjem in smetano. Če pripravljamo sladoled sami: med zamrzovanjem ga nekajkrat premešamo, da ostane rahel. Preden ponudimo sladoled, ga rahlo odtajamo, kajti šele potem pride njegov okus lepo do veljave.

Lubenica s sladoledom

Potrebujemo: 1 lubenico, 1/2 litra smetane, 75 dkg sladkorja, 3 žlice grobo sesekljanih mandljev, 1 žlico grobo sesekljanih orehov, 300 g jagod.

Razpolovimo lubenico. Izdolbemo jo, da ostane le še 1 cm ob lupini. Polovico lubenice damo v hladilnik.

Smetano stepemo, postavimo jo na hladno. Rumenjake, vodo in

sladkor stepamo pet minut, da zmes penasto naraste. Primešamo med, mandlje, orehe in nazadnje tudi stepeno sladko smetano. Jagode oplaknemo in odcedimo. Zmečkamo jih z vilicami. Zmečkane jagode in narezano lubenico pretlačimo skozi cedilo, da dobimo kašasto sadno zmes. To zmes zamešamo med rumenjake in smetano. Damo v kovinsko posodo in postavimo za 5 do 6 ur v zamrzovalnik. Sladoled vzamemo iz zamrzovalnika, pustimo ga toliko časa, da se malo zmežča. Narežemo ga na kocke, ali zajemamo z žličko, da dobimo kepice. Damo v ohlajeno polovico lubenice, okrasimo z

jagodami in orehovimi jedrci ter ponudimo.

Malinov sladoled

Potrebujemo: 3 rumenjake, 100 g sladkorja, 1 vanilin sladkor in nekaj kapljic vaniline arome, 1/2 litra sladke smetane, 2 beljaka, 300 g malin, 1 žlico sladkorja v prahu.

Vzamemo šest škodelic, okrog vsake naredimo visok rob iz aluminijeve folije. Trak iz folije naj sega 3 do 4 cm čez rob škodelice. Posodice postavimo v zamrzovalnik.

Rumenjake penasto umešamo s sladkorjem, zmes stepamo toliko

časa, da postane bela in da naraste. Dodamo vanilin sladkor in vanilijevo aromo. Stepemo sladko smetano. Stepemo sneg iz beljakovin. Med rumenjake previdno zamešamo stepeno smetano in sneg. Maline pretlačimo skozi cedilo. Zamešamo jih v smetanovo zmes. Zmes naložimo v ohlajene posodice, da sega do vrha aluminijeve folije. Postavimo za 5 do 6 ur v zamrzovalnik. Odstranimo aluminijevo folijo, sladoled potresemo s sladkorjem v prahu in takoj ponudimo.

Kokosov sladoled

Potrebujemo: 6 rumenjakov, 60 g sladkorja, 1/4 litra sladke smetane, 1/4 litra mleka, 3 žlice kokosove moke, 3 žlice kokosovega likerja.

Penasto umešamo rumenjake s sladkorjem. Mleko in smetano zavremo, odstavimo s štedilnika in med stepanjem prilivamo k rumenjaku. Dobro premešamo in zlijemo nazaj v lonec. Lonec postavimo samo s polovico dna na vročo ploščo štedilnika. Mešamo z leseno lopatko in pazimo, da se zmes ne prime dna. Mešamo toliko časa, da se zmes zgosti, ne sme pa zavreti. Takoj odstavimo s štedilnika in mešamo tako dolgo, da se zmes ohladi. Zmes pretlačimo skozi gosto cedilo. Primešamo kokosovo moko in kokosov liker. Postavimo v hladilnik za 3 ure, da se pošteno ohladi. Zmes stepemo z metlicami električnega ročnega mešalnika, da je gladka in, da se peni. Nalijemo jo v škatlast kovinski model in postavimo za 5 do 6 ur v zamrzovalnik. Sladoled malo odtajamo, zvrnemo ga na leseno desko in narežemo na rezine. Rezine damo na krožnike in okrasimo s svežim sadjem.

Ribezov sorbet

Potrebujemo: 500 g ribeza, 100 g sladkorja, 1/4 litra belega vina, ali penečega vina, liker iz črnega ribeza (cassis), peneče vino.

Ribez operemo, jagode osmukamo in damo v kozico. Dodamo sladkor, premešamo in pristavimo na štedilnik. Med mešanjem kuhamo, da vre 2 minuti. Pretlačimo skozi gosto cedilo in pustimo, da se ohladi. Zalijemo z belim vinom, ali s penečim vinom, dobro premešamo in postavimo za 4 ure v zamrzovalnik. Zamrznjeno zmes vzamemo iz zamrzovalnika, malo jo odtajamo, nato pa grobo sesekljamo. Damo v mešalnik, drobno zmeljemo in postavimo še za 15 minut v zamrzovalnik. Sorbet še enkrat premešamo. Damo ga v visoke kozarce. Prelijemo ga z ribezovim likerjem (cassis) in dolijemo mrzlo peneče vino.

Čokoladni sladoled (kupljen) obložimo z rezinami in prelijemo

Izredna seja delavskega sveta SOZD Iskra

dne 11. 6. 1986 ob 9.

z naslednjimi točkami dnevnega reda:

- Potrđitev sklepov 11. zasedanja DS SOZD Iskra z dne 22. 4. 1986 in korespondenčne seje ter informacija o izvršitvi in izvajanju sklepov
 - vnovično sklepanje o sprejemu predlogov planskih dokumentov SOZD Iskra: srednjeročnega plana za obdobje 1986—1990, dolgoročnega plana Iskra 2000 in letnega programa za leto 1986 s predlogom uskladitve rasti OD v DSSS SOZD Iskra za leto 1985
 - določitev predloga Samoupravnega sporazuma o izvajanju srednjeročnega plana SOZD Iskra za obdobje 1986—1990 na področju dejavnosti skupnega pomena
 - vnovično sklepanje o predlogu za pristop DO Iskra Servis v SOZD Iskra
 - vnovično sklepanje o dopolnitvi sklepa o ustanovitvi firme IDC Avstrija
- Predlogi poslovnega sveta ZT skupnosti:
 - predlog dopolnitve Gospodarskega načrta Iskrine ino mreže v letu 1986 s planom firme Delta Computers in Cranex
 - poročilo o izvajanju sklepov v zvezi s sanacijo firme IEI New York in predlog dopolnitve sanacijskega programa
 - načela kadrovanja in razporejanja delavcev v ino mrežo Iskre

Poročevalec: Janez Vipotnik, Janez Čufer
- Poročilo KO za spremljanje in uresničevanje Sporazuma o medsebojnem poslovno-tehničnem sodelovanju med ZO PTT Slovenije in SOZD Iskra za leto 1985
Poročevalec: Franc Čuk
- Poročilo komisije za družbeno institucionalno propagando za leto 1985
Poročevalec: Meta Maksimovič
- Informacija o ZT menjavi Iskre in problematiki SOZD Iskra po novi zakonodaji na področju ekonomskih odnosov s tujino
Poročevalec: Miloš Resnik
- Vprašanja delegatov — odgovori na sklepe DS DO Iskra Delta v zvezi s
 - pobudo za uvedbo postopka za spremembo nekaterih samoupravnih splošnih aktov SOZD Iskra
 - izvajanjem sklepov glede vodenja SOZD Iskra in poteka reorganizacije

Poročevalec: Ivo Banič
- Predlog za podelitve nagrad Iskre v letu 1986
 - inovacijskih nagrad Iskre
 - nagrad Iskre

Poročevalec: Franc Hudej, Avguštin Ciuha

Predsednik DS SOZD:
JANEZ KERN

— KAJ VENDAR DELAS MARJAN? TUKAJ VENDAR NISVA...

ISKRA	STOTI DEL CELOTE	POMEN-LJIVOST	STARA POVRŠINSKA MERA	MINATTI IVAN	UM RAZUM	ORGAN VOHA
MEMORIJA						
ITAL. VELE-MESTO SAMSON. LJUBICA						
				TONE SVETINA ŽELEZOVA ZLITINA		
ISKRA	NIZOZEM. IME ZA REKO MEUSE	ENICA	KONTAKT SPOJ	KOTOR	UMETNIK, DELAVNICA DALM. M. IME	OČE
STRUP V KAKTEJI MESKAL					PEROCI MLEČNI IZDELEK	
ČEŠKI SKLADATELJ DVORAK					SLOV. PISATELJ ČRT. TAJNIK	
GORSKI REŠEVALNI ČOLN				PUMPA		
RIBIŠKA PRIPRAVA				2. IN 1. SAMOGLASNIK	ČEBELJI SAMEC	SESTAVIL RUDI MURN

Misli

- Samo tisti je ubog, ki je brez človečnosti in brez poštenja
- Zbiraj modrost v mladosti, da boš lahko kaj trošil tudi v starosti
- Strast je vedno trpljenje, pa čeprav je potešena.
- Obeduj s prijatelji, toda ne sklepaj z njimi kupčij
- Teško je od odvisnih ljudi pričakovati neodvisna mnenja.
- Nekateri mislijo popolnoma drugače leže, kot stoje.
- Ljubezen je podobna psu, ki raje prejme kazen iz ene roke, kot kost iz druge.
- Srečo je lahko razbiti, težko jo je zopet sestaviti.
- Načela mirne preteklosti ne zadostujejo za mirno sedanjost.

Mali oglasi

Prodaj zastavo 101, letnik 1976, tel.: (064) 22-221, int.: 2653.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.